

372.35043

๙๘๕๘ ๐

ย. 3

การประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุรางค์ ฐูปบุชากร

6 ต.ค. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาด้านศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

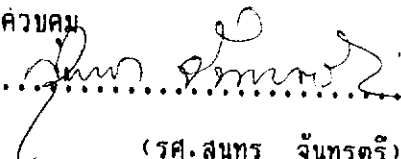
มีนาคม 2537

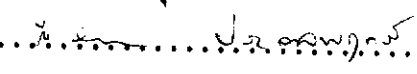
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

190412

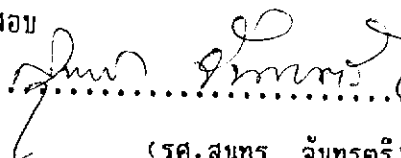
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปัญหานี้เรียบร้อยแล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

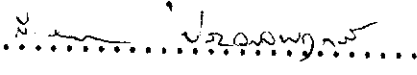
คณะกรรมการควบคุม

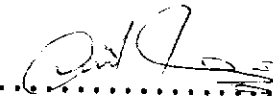
..........ประธาน
(รศ.สุนทร จันทรตรี)

..........กรรมการ
(รศ.ดร.ส.วาสนา ประวาสนพฤษ)

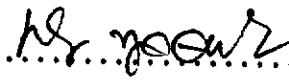
คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(รศ.สุนทร จันทรตรี)

..........กรรมการ
(รศ.ดร.ส.วาสนา ประวาสนพฤษ)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ.วรรณิ โสมประยูร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหานี้ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. คิริยา นุลสุวรรณ)

วันที่...4... เดือน...พ.ค... พ.ศ. 2537

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เพราะได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก รศ.สุนทร จันทรศรี
รศ.ดร.ส.वासना ประवालพุกษ์ รศ.วรรณ โสมประยูร ที่ให้คำแนะนำชี้แนะแนวทางการแก้ไข
ปรับปรุงด้วยความเมตตาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.วีระยุทธ วัชรไชยดี อาจารย์ดวงชัย ผลชีวัน ที่ให้ความกรุณา
ตรวจแก้เรื่องมือในการศึกษาค้นคว้า และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ดุขวิทย์ ยืนยงค์ ที่ให้ความกรุณา
ตรวจแก้เรื่องมือ ช่วยแจกและตามเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง คณะครูโรงเรียนวัดทุ่งสุทธาวาส คณะครูสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้องปริญญานิพนธ์
การประถมศึกษาที่ให้ความช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการวิจัย

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้ชีวิตและรากฐานการศึกษาและเป็นบุคคลสำคัญที่เป็น
กำลังใจ แก่ผู้วิจัยมาตลอด

คุณค่าที่เกิดจากปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขออุทิศแด่อาจารย์นพพล ธูปบุษกร สามีสุดที่รักทำให้อ
กำลังใจและช่วยเหลือผู้วิจัยมาตลอด ซึ่งได้เสียชีวิตลงในขณะที่ผู้วิจัยเขียนบทที่ 5

สุรางค์ ธูปบุษกร

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	8
	แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร	13
	การประเมินผลหลักสูตร และรูปแบบที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร	15
	การวัดทัศนคติแบบ Semantic Differential Scale	24
	การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
	สมมติฐานในการค้นคว้า	33
3	วิธีดำเนินการวิจัย	34
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
	การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	36
	การรวบรวมข้อมูล	38
	การวิเคราะห์ข้อมูล	39

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	60
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	60
สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า	61
กลุ่มตัวอย่าง	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	61
การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	63
ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	81
ประวัติย่อของผู้วิจัย	122

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวน โรงเรียน ครู และนักเรียนที่นำมาศึกษา	35
2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริม- ประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในด้านเจตมุ่งหมายของหลักสูตร	43
3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในด้านโครงสร้างเนื้อหา	45
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ...	47
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในด้านการวัดผลประเมินผล	49
6	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร..	51
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	53
8	การเปรียบเทียบการประเมินผลหลักสูตรของครูผู้สอนระหว่างครูที่มีวุฒิต่างกัน	54
9	การเปรียบเทียบการประเมินผลหลักสูตรของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน.....	56
10	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	57
11	การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามขนาด ของโรงเรียน.....	58
12	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนจากครูที่ประเมินผล หลักสูตรสูง กับนักเรียนที่เรียนจากครูที่ประเมินผลหลักสูตรต่ำ.....	59

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 ภาพประกอบแสดงรูปแบบโครงสร้างประกอบในการดำเนินการประเมินผลหลักสูตร
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 23

บทที่ ๑

บทนำ

ภูมิหลัง

ในการพัฒนาการศึกษาของชาตินี้ จำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้านด้วยกัน ตั้งแต่ที่สำคัญที่สุด และเป็นหัวใจของการศึกษา คือ หลักสูตร ซึ่งหลักสูตรเปรียบเหมือนพิมพ์เขียวในการจัดการศึกษา (ภิรมยา อ้นทรวงแหง. 2534 : 68) เพราะหลักสูตรกำหนดจากผู้รู้ นักวิชาการตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามความต้องการของสังคม หลักสูตรจึงเป็นเครื่องชี้แนวทางว่าจะดำเนินการจัดการศึกษาไปในทางใด (ชมพันธ์ ฤทธิช ฌ. อยุธยา. 2525 : 1)

การที่หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลามากกว่า 10 กว่าปี ได้มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรในด้านต่าง ๆ สภาพปัญหาที่พบ คือ หลักสูตรมีเนื้อหาสาระมาก ผู้สอนใช้วิธีสอนโดยเน้นการเขียนสาระความรู้ ไม่เน้นกระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ในด้านคุณลักษณะของนักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์ ไม่สามารถสรุปหลักการและเหตุผลได้ (กรมวิชาการ. 2532 : 2-6) นอกจากนั้นทางด้านกลุ่มประสบการณ์เรียนรู้ แก้วตา คณะวารณ (2532 : 56-58) กล่าวว่า กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เป็นกลุ่มที่มีปัญหามาก ปัญหาเกิดจากการเลือกสาระความรู้ ไม่สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจากข้อสรุปในการสัมมนาในระดับชาติ เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาพบว่า กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีเนื้อหาสาระมาก เวลาเรียนมีน้อยครูไม่สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างกว้างขวาง เนื้อหาให้ความสำคัญกับวิทยาศาสตร์น้อย การจัดลำดับเนื้อหาในกลุ่มมีความสับสนย้อนไปย้อนมา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 123)

ดังนั้น กรมวิชาการจึงปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยมีการปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดของหลักสูตร ในด้านหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา การบริหารหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล (กรมวิชาการ. 2532 : 6) เพื่อให้เหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งสมพงษ์ สังเกตผล

มีความเห็นว่า เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปหลักสูตรต้องเปลี่ยนแปลงตามความต้องการของสังคม (สมพงษ์ สึงพะพล. 2527 : 124) โดยประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ในโรงเรียนทั่วไปการศึกษา 2534 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเพิ่มขึ้นเป็นละชั้น

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ยังคงประกอบด้วย กลุ่มประสบการณ์ทั้งสิ้น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ จากกลุ่มประสบการณ์ทั้งหมดนี้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเป็นกลุ่มประสบการณ์หนึ่งที่มีความสำคัญที่จะพาให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จจนใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต รวมเอาความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ สุขศึกษา และสังคมศึกษา มาบูรณาการเข้าไว้ในกลุ่มเดียวกัน เป็นมวลประสบการณ์พื้นฐานที่จำเป็นและสามารถถือโอกาสให้ผู้เรียนเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตของตนเอง เข้าใจธรรมชาติที่อยู่แวดล้อมตนทั้งทางสังคม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี สามารถทรงชีวิตแก้ปัญหาพัฒนา และปรับปรุงชีวิตของตนเอง ครอบครัวและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวสู่จุดหมายปลายทางอันชอบธรรม (กรมวิชาการ. 2534 : 21)

ในการนำหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไปใช้ โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งใช้เป็นปีแรก จะมีปัญหา ข้อดี ข้อบกพร่อง มีความเหมาะสมหรือไม่ จำเป็นต้องประเมินผลหลักสูตร ซึ่งสังศ อุทรานันท์ (2532 : 279) สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 143) โชติ เพชรชื่น (ม.ป.พ. : 12) และวิชัย วงษ์ใหญ่ (2535 : 25) มีความเห็นเหมือนกันว่าการประเมินผลหลักสูตร มีความสำคัญ และจำเป็นมาก เพราะทำให้ทราบว่าคุณค่าของหลักสูตรเป็นอย่างไร นำไปปฏิบัติจริงได้ดีเพียงใด มีส่วนไหนที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หลักสูตรเพื่อนำผลจากการประเมินผลหลักสูตร มาปรับปรุงแก้ไขต่อไป ซึ่งการประเมินผลหลักสูตร ควรจะประเมินทุกส่วนของหลักสูตร ตั้งแต่ปรัชญา หลักการและเหตุผล จุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การบริหารและบริหารหลักสูตร โดยประเมินจากผู้เรียน ครูผู้สอนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา แต่การประเมินผลหลักสูตรในลักษณะโน้มน้าว ขึ้นอยู่

กับความมุ่งหมาย ความต้องการ และความเหมาะสม (วสันต์ รั้งรองรัตน์. 2523 : 3) โดยหลักการแล้ว การประเมินหลักสูตร ควรจะประเมินให้ครบทุกวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แต่จำเป็นต้องใช้เวลา งบประมาณ และผู้เชี่ยวชาญเป็นจำนวนมาก การประเมินหลักสูตรจึงเป็นงานใหญ่เป็นหน้าที่รับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งการประเมินหลักสูตรอาจจะประเมินเป็นรายวิชาก็สามารถทำได้

การประเมินหลักสูตรในครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นการนำหลักสูตรมาใช้เป็นปีแรก เพื่อจะได้ทราบว่าสภาพการใช้หลักสูตรเป็นอย่างไร มีปัญหาอะไรบ้าง เพื่อนำผลการประเมินหลักสูตรเป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนให้ได้ดี

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อประเมินผลสภาพการใช้หลักสูตรและสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2535 ในองค์ประกอบของหลักสูตรด้าน
 - จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 - โครงสร้างเนื้อหา
 - การเรียนการสอน
 - การวัดผลประเมินผล
 - การบริหารและบริการหลักสูตร
 - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบเกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดต่าง ๆ กัน

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนที่เรียนจากครู ที่มีการประเมินผลหลักสูตร
สูงกับนักเรียนที่เรียนจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรต่ำ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการประเมินผลหลักสูตรนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นภาพของหลักสูตร กลุ่ม
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางใน
การปรับปรุงแก้ไขส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียนตลอดจนเป็นข้อมูลในการพิจารณา
ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยในครั้งนี้ มีจุดประเมินผลการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยดำเนินการ
วิจัยในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2535 ในจังหวัดสุพรรณบุรี ภายใต้รูปแบบการประเมินผล
หลักสูตร ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น

ประชากร

1. ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งท่าน้ำที่สอนอยู่
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา
2535 จำนวน 569 คน

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2535 ในจังหวัดสุพรรณบุรี
จำนวน 12,099 คน

3. โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 456 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

1. ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งทำหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2535 จำนวน 92 คน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2535 จำนวน 2,041 คน
3. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 92 โรงเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่

1. วุฒิของครูผู้สอน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ
 - 1.1 วุฒิปริญญาตรี
 - 1.2 วุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป
2. ประสบการณ์ในการสอนของครู แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ
 - 2.1 0 - 10 ปี
 - 2.2 มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป
3. ขนาดของโรงเรียนแบ่งเป็น 4 ขนาด โดยยึดจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532 : 4)

- 3.1 โรงเรียนขนาดเล็กมาก จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา
- 3.2 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน
- 3.3 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301-900 คน
- 3.4 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 901 คนขึ้นไป

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. การประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของครูผู้สอน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หมายถึง ความคิดเห็นในการพิจารณา ตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่า มีความเหมาะสมหรือไม่ การนำไปปฏิบัติได้ผลเป็นอย่างไรมีส่วนใดควรปรับปรุงแก้ไข โดยประเมินจากหลักสูตรในด้าน
 - 1.1 ความมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง จุดประสงค์การเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ใน ป.02 ความหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ทั้งหมด 21 ข้อ
 - 1.2 โครงสร้างเนื้อหาวิชา หมายถึง รายละเอียดของเนื้อหา และประสบการณ์ของหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งจะนำไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แบ่งออกเป็น 5 หน่วย คือ สิ่งมีชีวิต ชีวิตในบ้าน สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา ชาติไทย ข้าวและเหตุการณ์สำคัญ
 - 1.3 กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 - 1.4 การวัดผลประเมินผล หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ของครูในการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน เพื่อตัดสิน หรือสรุปให้ระดับคะแนนการเรียน รวมถึงการวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ใน ป.02

1.5 การบริหารและบริการหลักสูตร หมายถึง การบริหารและบริการในด้านต่าง ๆ ที่สามารถส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อม ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

1.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งทางจังหวัดสุพรรณบุรีทำการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลคือ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งทางจังหวัดสุพรรณบุรีสร้างขึ้น เพื่อติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2535 และแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงจากมาตราวัดทัศนคติแบบ Semantic Differential Scale ของ Osgood ตามแนวความคิดของ Nunnally ผลการประเมินแบ่งความคิดเห็นของครูออกเป็นความคิดเห็นเชิงนิมิต (Positive) ระดับคะแนนตั้งแต่ 4.50 - 7.00 ความคิดเห็นเป็นกลาง (Neutral) ระดับคะแนน 3.50 - 4.49 ความคิดเห็นเชิงลบ (Negative) ระดับคะแนน 1.00-3.49 ซึ่งถือว่าการประเมินหลักสูตรในด้านนี้ควรปรับปรุงแก้ไข

2. กลุ่มครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรสูง หมายถึง กลุ่มครูที่ตอบแบบสอบถามการประเมินผลหลักสูตรได้คะแนนในแต่ละด้าน เกือบหรือเกินร้อยละ 75 ขึ้นไป

3. กลุ่มครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรต่ำ หมายถึง กลุ่มครูที่ตอบแบบสอบถามการประเมินผลหลักสูตรมีคะแนนในแต่ละด้าน เกือบหรือต่ำกว่าร้อยละ 25 ลงมา

4. รูปแบบการประเมินผลหลักสูตร หมายถึง แบบที่ใช้ในการประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผสมผสาน แนวคิด และรูปแบบการประเมินผลหลักสูตรของ สตรีเฟเวิน ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ ดร.สงัด อุทราเนห์ และกรมวิชาการ ซึ่งประกอบไปด้วย

4.1 สิ่งที่ต้องประเมิน ถึง จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การบริหารและบริการหลักสูตร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2 ส่วบ่งชี้ คือ แนวทางในการประเมินผลหลักสูตรในด้านต่าง ๆ

4.3 แหล่งข้อมูล คือ ครูผู้สอนแบบสอบถามและนักเรียนแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร โดยงานเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
2. แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร
3. การประเมินผลหลักสูตร และรูปแบบที่ใช้ในการประเมินผลหลักสูตร
4. การวัดทัศนคติแบบ Semantic Differential Scale
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

มนุษย์เราต้องอาศัยการเรียนรู้และสะสมประสบการณ์ เพื่อมาใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของตนเองและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนถือว่าเป็นสถาบันที่สำคัญในการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนเข้าใจชีวิตสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเป็นกลุ่มประสบการณ์หนึ่ง ในระดับประถมศึกษา เป็นกลุ่มที่ว่าด้วยความรู้ต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ทางด้านสุขภาพอนามัย ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม การเมือง การปกครอง พระพุทธศาสนา หลักธรรมคำสอน วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ความสัมพันธ์ของประเทศไทยในระดับภูมิภาคและโลก วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งความรู้ต่าง ๆ นี้จะเป็นสิ่งที่ช่วยแก้ปัญหาชีวิตและสังคมได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 6)

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตนี้ได้เน้นเอาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขศึกษา สังคมศึกษามาบูรณาการรวมกันเป็นกลุ่มประสบการณ์ ซึ่งแนวคิดและโครงสร้างที่เห็นเด่นชัดนั้นมีลักษณะ 4 ประการ คือ (จางค์ หวายเย็นแซ. 2529 : 7)

1. เป็นหน่วยที่ประสมประสานสาระต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เริ่มจากสิ่งที่ใกล้ตัวก่อน ขยายขอบข่ายให้ลึกและกว้างขึ้นทีละน้อย ตามทักษะและประสบการณ์ของนักเรียนเพื่ออยู่ในชีวิตประจำวัน

2. เป็นการเสริมทักษะกระบวนการที่สำคัญในการดำรงชีวิต คือ ให้นักเรียนได้ฝึกฝน เพื่อให้เกิดทักษะกระบวนการต่าง ๆ เช่น กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญต่อการแก้ปัญหาของชีวิต ทักษะทางสังคมได้แก่การปรับตัว การเลือก การวินิจฉัย ความถูกต้อง และการตัดสินใจ เพื่อให้เป็นคนที่มีความคิด คิดเป็น คัดดี และนำไปปฏิบัติได้

3. เน้นการเป็นพลเมืองดี มีความเชื่อเพื่อเพื่อน มีวินัยในตนเอง มีความรู้ ความคิด มีเจตคติที่ดีต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ บรูกลองให้มีการจรรโลงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

4. เน้นการสร้างเสริมสุขนิสัยที่ดี ให้นักเรียนหาหนทางที่สมบูรณ์ รวมทั้งดูแลบ้านเมือง ให้สะอาดอนุรักษ์ธรรมชาติและสภาพแวดล้อม เพื่อป้องกันและกำจัดมลพิษที่จะเกิดต่อตนเอง และส่วนรวม

จุดประสงค์ของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในหลักสูตรพุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 มีรายละเอียดดังนี้ คือ

1. มีความเข้าใจพื้นฐานและปฏิบัติตนให้ถูกต้อง ในด้านสุขภาพอนามัยทางร่างกายและจิตใจทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม

2. มีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับสังคม และธรรมชาติ มีนิสัยใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ

3. สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

4. มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สามารถนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

5. มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

6. มีความเข้าใจ เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

7. เข้าใจหลักของการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยตระหนักในหน้าที่ ความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานขอบเขตแห่งสิทธิ เสรีภาพ

8. มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และความเป็นเอกราชของชาติ เทอดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

จุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ใน บ.02 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
มีทั้งหมด 21 จุดประสงค์ ดังนี้

กระบวนการแก้ปัญหา

1. รู้และเข้าใจสภาพปัญหา
2. เสนอแนวทางแก้ปัญหาตามที่เรียนรู้
3. เลือกเรียนวิธีแก้ปัญหาตามที่เรียนรู้
4. แก้ปัญหาตามคำแนะนำ
5. ปรับปรุงแก้ไขปัญหาคตามคำแนะนำ

ความรู้ความสามารถและปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

6. รู้และเข้าใจหลักการ วิธีการ เหตุผลทางวิทยาศาสตร์
7. สนใจเรียนรู้วิทยาศาสตร์
8. เข้าใจลักษณะการกระทำที่เป็นประโยชน์และโทษต่อสุขภาพ
9. ปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพกาย และจิตตามคำแนะนำ
10. เข้าใจประโยชน์ของการทำทานกลุ่ม
11. ทำทานร่วมกับผู้อื่นได้ตามขั้นตอนของการทำทานกลุ่มที่กำหนด
12. เข้าใจเรื่องการประกอบอาชีพของชุมชน
13. เข้าใจและเห็นประโยชน์ของศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ
14. ปฏิบัติตามในการอนุรักษ์และบำรุงรักษาสีปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติตามคำแนะนำ
15. เข้าใจความสำคัญ และประโยชน์ของความรู้ ข่าวสาร และข้อมูล
16. รวบรวมความรู้ ข่าวสาร และข้อมูลตามคำแนะนำ
17. เข้าใจหน้าที่ และวิธีการปฏิบัติตน ตามบทบาทหน้าที่ ต่อครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ถูกต้องและเหมาะสมตามคำแนะนำ

18. ปฏิบัติตามบรรพชาที่เข้าที่ ค่อครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์และถูกต้อง เหมาะสมตามคัมภีร์

19. รู้และ เข้าใจหลักธรรมและวิธีการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพุทธศาสนา

20. ปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา ตามคัมภีร์

21. เข้าใจสภาพแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงของสังคม

จากจุดประสงค์การเรียนรู้ใน บ.02 ทั้งหมด 21 ข้อ เป็นจุดมุ่งหมายในระดับการเรียนการสอนซึ่งจะใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายหลักของหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 8 ข้อ การวิจัยในครั้งนี้จึงนำจุดประสงค์การเรียนรู้ใน บ.02 ทั้งหมด 21 ข้อ แทนจุดมุ่งหมายหลักทั้ง 8 ข้อ ของหลักสูตร

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ควรมีความยืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่นตามเวลาเรียน ความเหมาะสมกับเนื้อหา ทักษะกระบวนการต่าง ๆ ซึ่งควรจัดให้สอดคล้องกับวัย และระดับชั้นตามความสนใจของผู้เรียน ในผู้เรียนที่กิจกรรมหลายรูปแบบซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเองและส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อฝึกทักษะกระบวนการ เพื่อจะนำไปสู่การแก้ปัญหาชีวิต และการตัดสินใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2533 : 31) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เพียร์สัน (Pearson, 1973 : 315) ว่าการจัดการเรียนการสอน ควรเปลี่ยนจากการสอนที่มุ่งเน้นเนื้อหาข้อเท็จจริงไปสู่กระบวนการคิด การปฏิบัติ การแก้ปัญหา ปฏิบัติตามนิยม และได้ฝึกเรียนค้นพบด้วยตนเอง

เนื้อหาของหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

การจัดเนื้อหาในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ถ้ามองในแง่การเกี่ยวโยงเนื้อหาสาระระหว่างวิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และสุขศึกษา จะเป็นหลักสูตรแบบสหสัมพันธ์วิชา ถ้ามองในด้านการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนทั้งกาย และจิตใจ ให้มีความรู้ความเข้าใจ

ในเรื่องต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำรงชีวิต จะเป็นหลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม (สมนึก สัมทอง และชาติรี อายุวัฒน์. 2522 : 59) โดยการกำหนดโครงสร้าง และเนื้อหาสาระสำคัญของหลักสูตร คำนึงถึงด้านคุณภาพมากกว่าปริมาณโดยจัดเนื้อหาสาระสำคัญทักษะกระบวนการต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์ให้กว้างขวางเพียงพอแก่การพัฒนาตนเอง ครอบครัวและสังคม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยเริ่มจากตนเอง และขยายขอบเขตกว้างขวางขึ้น ตามวัยและระดับชั้น ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 หน่วย ดังนี้

หน่วยที่ 1 สิ่งมีชีวิต

หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน

หน่วยที่ 3 สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา

หน่วยที่ 4 ชาติไทย

หน่วยที่ 5 ชาวเหตุการณ์และวันสำคัญ

การวัดผลประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง แบ่งเป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการวัดผลประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนนั้น ให้ผู้สอนวัดและประเมินผลเมื่อสอนจบในแต่ละหน่วยย่อย และจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน ต่อจากนั้นให้วัดผลประเมินผลซ้ำอีกเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สำหรับจุดประสงค์การเรียนรู้ตาม บ.02 จะครอบคลุมองค์การด้านพุทธิพิสัยจิตพิสัยทักษะพิสัย และ เสนอกระบวนการ

การประเมินผลเพื่อการตัดสินผลการเรียนได้แบ่งเกณฑ์ในการตัดสิน ระดับผลการเรียนเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดระดับผลการเรียน "1" ให้มีช่วงคะแนนเป็นร้อยละ 50-59 ในระดับผลการเรียนนี้ให้ครูผู้สอนกำหนดช่วงคะแนนตามความเหมาะสม ในการตัดสินการเลื่อนขั้นนั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จะต้องมียุทธการเรียนตั้งแต่ระดับ 1 ขึ้นไปมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ใน บ.02 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนจุดประสงค์ทั้งหมด

สรุปแล้ว กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมุ่งเน้นให้นักเรียนสะสมประสบการณ์ไว้ และสามารถนำพาเข้าสู่วิถีชีวิตประจำวันได้ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้รู้จักคิด ตัดสินใจเลือกแก้ไขปัญหา และสร้างเสริมเจตคติ ค่านิยมต่าง ๆ จึงกล่าวได้ว่ากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเป็นกลุ่มประสบการณ์ที่เตรียมคนเพื่อที่สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาชีวิต ให้อยู่ได้ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงเสมอ

2. แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร หลักสูตรได้มีผู้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันมากมาย ผู้วิจัยคัดเลือกความหมายที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังนี้

หลักสูตรหมายถึงโครงการในการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการทางการศึกษาที่วางไว้ (สุมิตร คุญานุภกร. 2518 : 2) นอกจากนี้หลักสูตรยัง เป็นกิจกรรม และมวลประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน (ธวัชชัย ชัยจิรฉายาภกุล. 2529 : 10 สัจจิต อุทราเนตต์. 2532 : 9 - 14 ; ธำรง บัวศรี. 2504 : 2) หลักสูตรประกอบด้วยเอกสาร วัสดุประกอบการเรียน กิจกรรม การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล (วิชัย ดัสสระ. ม.ป.ป. : 4) นอกจากนี้หลักสูตรยังเป็นแนวทางในการเตรียมพลเมืองเพื่อจะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และเป็นสมาชิกที่สร้างสรรค์ผลผลิตให้แก่วัฒนธรรมนั้นได้ (Taba. 1963)

จากความหมายของหลักสูตร สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียน ประกอบด้วย หลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา กิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และการประเมินผล เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะตามความมุ่งหมายของการศึกษาที่วางไว้

องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง ส่วนประกอบที่สำคัญของหลักสูตร คือ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล (Taba. 1962 : 422 - 425)

ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ สุมิตร คุณานุกร (2523 : 9) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรจะประกอบด้วย ความมุ่งหมาย เนื้อหา การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผล นอกจากนี้ ศุภวัตร เอ็มโธ (2528 : 16 - 17) มีความเห็นในตัวเองเดียวกันว่า องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของหลักสูตรนั้น ประกอบไปด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระและประสบการณ์ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และ 'เนื้องค์ประกอบของแต่ละส่วนจะมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน

การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย นอกจากนี้ยังรวมถึงการผลิตเอกสารต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนด้วย (Saylor and Alexander, 1974 : 7) สุมิตร คุณานุกร (2523 : 20) กล่าวถึงขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรว่า คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือกเนื้อหาสาระและประสบการณ์ การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตรซึ่งมีความเห็นสอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2535 : 5) ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร (Integrated Curriculum Development) ว่าประกอบด้วย ระบบการร่างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และระบบการประเมินหลักสูตร ซึ่งทั้ง 3 ระบบจะมีความต่อเนื่องซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ สัจจิต อุทรานันท์ (2532 : 38) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร ไว้ดังนี้คือ

1. การวิเคราะห์พื้นฐาน
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. การคัดเลือกและจัดลำดับเนื้อหาสาระ
4. การกำหนดมาตรการวัด และประเมินผล
5. การนำหลักสูตรไปใช้
6. การประเมินการใช้หลักสูตร
7. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

จากแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าแนวความคิดของ สจัด อุทราตันท์ นั้นมีความละเอียด กว้างและครอบคลุม ทั้งด้านการร่างหลักสูตรใหม่ และการปรับปรุงหลักสูตร ที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น สรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรจะประกอบไปด้วย การร่างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร โดยเฉพาะการประเมินหลักสูตร เป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างยิ่ง ในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เพราะหากให้ทราบคุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตร จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงหลักสูตร ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

3. การประเมินผลหลักสูตร และรูปแบบที่ใช้ในการประเมินผลหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตรเริ่มได้รับความสนใจในการศึกษาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960 แต่ ราล์ฟ ไทเลอร์ (Ralph Tyler) เป็นผู้วางรากฐานในการประเมินผลหลักสูตรมาก่อนตั้งแต่ปี 1930 โดยการประเมินผลหลักสูตรมุ่งเน้นไปที่การเปลี่ยนแปลงตามจุดประสงค์ของหลักสูตรที่วางไว้ การประเมินผลหลักสูตรนี้ ได้มีผู้ให้ความหมายในลักษณะต่อไปนี้คือ

การประเมินผลหลักสูตร หมายถึงกระบวนการในการศึกษา ส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรได้แก่ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม สื่อ การเรียนการสอน วิธีสอน และการวัดผลส่วนต่าง ๆ เหล่านี้จะมีสัมพันธกันหรือไม่ (สันต์ ธรรมมาบุญ, 2527 : 139) ครอนบาค (Cronbach : 1963) ได้กล่าวถึงความหมายของการประเมินผลหลักสูตรไว้ว่า หมายถึงการรวบรวมข้อมูล และการใช้ข้อมูล เพื่อการตัดสินใจในเรื่องของโปรแกรม หรือหลักสูตรการศึกษา ซึ่งครอบคลุมมีความใกล้เคียงกับสตีฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971) ว่าการประเมินผลหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการหาข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลเพื่อที่จะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ในการตัดสินใจทางเลือกที่ดีกว่าของเดิมนอกจากนี้วัชย์ วงษ์ใหญ่ (2535 : 25) กล่าวว่า การประเมินผลหลักสูตรเป็นกระบวนการเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้หลักสูตรที่วัดได้กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรว่าการปฏิบัติจริงนั้นได้ผลเป็นอย่างไร

สรุป การประเมินผลหลักสูตร หมายถึง การพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรที่นำไปปฏิบัติได้ผลเป็นอย่างไร มีคุณภาพดีหรือไม่ เพียงใด ได้รับผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข

จุดมุ่งหมายของการประเมินผลหลักสูตร

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนี้สนองวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรต้องการหรือไม่
2. เพื่ออธิบายและดูว่า ลักษณะของส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรในแง่หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการวัดผลว่าสอดคล้องกันหรือไม่ สอนความต้องการหรือไม่
3. เพื่อตัดสินว่า หลักสูตรมีคุณภาพดี หรือไม่ดี เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับการนำไปใช้ มีข้อบกพร่องอะไรที่ต้องปรับปรุงแก้ไขบ้าง
4. เพื่อตัดสินว่าการบริหารด้านวิชาการ และบริหารด้านหลักสูตร เป็นไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่
5. เพื่อติดตามผลผลิต จากหลักสูตร ว่าผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หลังจากผ่านกระบวนการศึกษามาแล้วตามหลักสูตร เป็นไปตามความมุ่งหวังหรือไม่

ขั้นตอนการประเมินผลหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ

1. การประเมินผลหลักสูตรก่อนโครงการ เป็นการประเมินผล หลักสูตรก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ (Project Analysis)
2. การประเมินผลหลักสูตรขณะดำเนินการ ว่าหลักสูตรที่นำไปใช้นี้ได้ผลเพียงใด มีข้อบกพร่องอุปสรรคหรือไม่จะได้แก้ไขให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป
3. ประเมินผลเมื่อจบโครงการแล้ว ทว่าการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อพิจารณาว่าโครงการนี้มีประสิทธิภาพเพียงใด

หลักในการประเมินผลหลักสูตร

1. ต้องปฏิบัติสืบเนื่องสม่ำเสมอตลอดเวลา
2. ต้องกำหนดลงไปให้ชัดเจนว่าจะประเมินอะไรให้แน่นอน
3. การหาข้อมูลเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งสำหรับการประเมินผลหลักสูตร
4. ควรพิจารณาข้อมูลที่จะนำมากำหนดเกณฑ์หรือกำหนดเครื่องมือในการประเมินผล

อย่างรอบคอบ

5. การวิเคราะห์ผลการประเมินต้องทำอย่างระมัดระวัง โดยมีความเที่ยงตรงเพียงพอเพื่อนำมาวิเคราะห์เสนอกรรมการพิจารณา

6. ควรพิจารณาผลการประเมินหลักสูตรนี้ เพื่อนำไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป

(สันต์ ธรรมบำรุง : 2527 : 175 - 179)

แนวคิดและรูปแบบการประเมินผลหลักสูตร

ในการประเมินผลหลักสูตรนี้ ได้มีผู้เสนอแนวคิดและรูปแบบประเมินไว้หลายแนวคิด และหลายรูปแบบ แต่ละแนวคิดและรูปแบบการประเมิน มีวัตถุประสงค์ และจุดเน้นในการประเมินที่แตกต่างกันไป การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการประเมินหลักสูตรย่อย (Formative Evaluation) รายละเอียดของรูปแบบ และแนวคิดในการประเมิน ผู้วิจัยจะกล่าวเฉพาะรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลักสูตรย่อยดังนี้

บลูม (Bloom. 1971 : 118 - 120) กล่าวว่าไว้ว่า การประเมินผลให้ยั้งการประเมินรวม (Summative Evaluation) และการประเมินผลย่อย (Formative Evaluation)

การประเมินผลรวมเป็นการประเมินสรุป เมื่อสิ้นสุดโครงการแล้ว การประเมินผลย่อยนี้ ผู้นำมาใช้เป็นคนแรก คือ สคริฟเวน (Scriven) นำมาใช้เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร ซึ่งสคริฟเวนชี้ให้เห็นว่า ในระหว่างการใช้หลักสูตรใหม่นี้ อาจมีอุปสรรคเป็นเครื่องกีดขวาง ซึ่งการประเมินย่อยเป็นการรวบรวมสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหลักสูตรเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

การประเมินย่อยนั้น ไม่ว่าจะใช้ได้แต่การประเมินหลักสูตรเท่านั้น แต่ยังสามารถใช้ประเมินการเรียนการสอนในรายวิชา ประเมินครูผู้สอนที่ใช้หลักสูตรโดยตรง ในการประเมินย่อยนั้น กระบวนการระหว่างดำเนินการ ผลการประเมินย่อยจะนำไปสู่การตัดสินหลักสูตร การจะประเมินหลักสูตรในลักษณะไหนนั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการประเมิน

แนวคิดและรูปแบบการประเมินของ สดรีฟเวน (Scriven)

แนวคิดในการประเมินของสดรีฟเวน แบ่งลักษณะการประเมินอยู่ 4 ลักษณะ คือ (บุญส่ง นิลแก้ว, 2530 : 26)

1. การประเมินย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างดำเนินการดำเนินการหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
2. การประเมินผลรวมหรือการประเมินผลยอด (Summative Evaluation) เป็นการประเมินสรุปผลของหลักสูตร เมื่อสิ้นสุดโครงการแล้ว เพื่อตัดสินคุณค่าของหลักสูตร และหาจุดเด่นจุดด้อยของหลักสูตร นำมาปรับปรุงต่อไป
3. การประเมินภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ภายในตัวของมันเอง ประเมินจุดมุ่งหมายกระบวนการให้คะแนน เจตคติของครูในการนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินผลที่เกิดขึ้น (Pay-off Evaluation) เป็นการประเมินผลจากสิ่งต่าง ๆ สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้ในการดำเนินการหลักสูตร เช่น การประเมินผลการสอนของครู ที่มีต่อนักเรียน ผลที่เกี่ยวกับครูและผู้บริหาร ผลการใช้หลักสูตร

แนวคิดในการประเมินผลหลักสูตรของ สดรีฟเวนนอกจากจะประเมินผลที่เกิดความวิบัติประสงฆ์แล้ว ยังประเมินผลที่เกิดจากสิ่งที่ไม่คาดหมายไว้ ในหลักสูตรอีกเป็นการเตือนให้ผู้ประเมินตระหนักว่า ผลที่เกิดจากหลักสูตรนั้น มีมากมายกว่าที่คาดหวังไว้ในหลักสูตรและไม่คาดหวังไว้ ไม่ควรมองผลการประเมินหลักสูตร ในขอบเขตที่แคบ ในกระบวนการการประเมินที่วิบัติประสงฆ์ที่จะทราบว่า สิ่งที่เกิดขึ้นนั้นมีคุณค่าหรือไม่เพียงไรต้องอาศัยการตัดสิน นอกจากนี้ยังได้เห็นความแตกต่างของการประเมินย่อย (Formative) และการประเมินรวมยอด (Summative)

ซึ่งจะช่วยให้นักประเมินสามารถคิดหารูปแบบ หรือวิธีการสำหรับการประเมินหลักสูตรตามความเหมาะสม ในด้านการประเมินย่อยควรใช้ให้นักประเมินและประเมินจากผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่ทราบรายละเอียดของหลักสูตรเป็นอย่างดี ส่วนการประเมินรวบยอด ควรให้นักประเมินอาชีพภายนอก ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เป็นผู้ประเมินข้อมูล เพื่อรายงานผลการประเมินจะได้มีความเที่ยงตรง (โชติ เพชรชื่น. 2521 : 45) การประเมินคุณค่าของหลักสูตรใหม่ หรือรายวิชาใหม่ จะต้องศึกษารายละเอียดของหลักสูตร หรือรายวิชาในแง่ประกอบด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนผลที่เกิดขึ้นกับครูและผู้บริหารสิ่งที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรใหม่ ควรมีการให้น้ำหนักในการประเมินในแต่ละด้านเพื่อจะได้กำหนดการเก็บข้อมูล ที่มีคุณค่า ตรงกับความต้องการ และคุณค่าของหลักสูตร

จากแนวคิดการประเมินหลักสูตรของ สตรีเฟเวน ผู้วิจัยนำแนวคิดการประเมินย่อย (Formative) มาใช้ในการประเมินหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เป็นการประเมินระหว่างการทำหลักสูตรไปใช้ โดยการประเมินภายใน (Intrinsic Evaluation) ตัวหลักสูตรในด้านต่าง ๆ เช่น จุดมุ่งหมายกระบวนการ ฯลฯ และประเมินผลที่เกิดขึ้น (Pay-off Evaluation) จากสิ่งต่าง ๆ ในการนำหลักสูตรไปใช้

แนวคิดและแบบการประเมินของ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ (2535 : 26 - 28)

การประเมินหลักสูตร แบ่งเป็นการประเมินย่อยได้ โดยการประเมินสิ่งต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. การประเมินเอกสารของหลักสูตรก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการตรวจสอบความสอดคล้อง ระหว่างหลักการโครงสร้าง วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ การจัดประสบการณ์เรียน และการประเมินผลว่ามีมากน้อยเพียงใดภาษาที่ใช้สามารถสื่อสารได้ตรงกันหรือไม่ เกิดปัญหาในการปฏิบัติหรือไม่มาตรฐานการศึกษาของหลักสูตรเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และระดับการศึกษาหรือไม่

2. ประเมินระบบของหลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตรบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร วิธีการสอน เนื้อหาวิชา อุปกรณ์การสอน หรือเอกสารประกอบการสอนมีความเหมาะสมหรือไม่

3. การประเมินระบบการบริหารหลักสูตร เป็นการประเมินระบบการบริหารที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อการใช้หลักสูตร เช่น โครงสร้างและระบบสถาบัน อาคารสถานที่ บรรยากาศในสถาบัน สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการใช้หลักสูตร งบประมาณ การนิเทศกำกับดูแล

4. การประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน เป็นการประเมินคุณภาพ และปริมาณความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้เรียนตามเกณฑ์

5. การประเมินการสอนของผู้สอน เป็นการศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนว่า บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอนหรือไม่ องค์ประกอบที่ควรศึกษา คือ แผนการสอน จุดประสงค์ เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สื่อการเรียน การประเมินผล การจัดชั้นเรียน และเจตคติของผู้สอนที่มีต่อหลักสูตร

6. การประเมินติดตามผู้สำเร็จการศึกษา เป็นการศึกษาสภาพภาพของผู้สำเร็จการศึกษาด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติต่อวิชาชีพ ความสามารถในการปฏิบัติงานได้จริง ตามสภาพงานที่ปรากฏในปัจจุบัน

แนวคิดในการประเมินหลักสูตรย่อย ของ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่นี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามี ครอบคลุม ง่ายต่อการทำความเข้าใจและนำปฏิบัติ สามารถปรับและนำไปใช้ในการ ประเมินผลหลักสูตรย่อยในรายวิชาได้

แนวคิดการประเมินหลักสูตรของ สวัสดิ์ อุทรานันท์ (2532 : 279)

แนวคิดของ สวัสดิ์ อุทรานันท์ กล่าวถึงลักษณะการประเมินหลักสูตร ควรพิจารณา ประเมินในสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. ประเมินเอกสารของหลักสูตร เป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรว่า มีความเหมาะสมถูกต้องกับหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรเชิงใด ถ้าพบข้อบกพร่อง จะดำเนินการแก้ไข ก่อนนำหลักสูตรไปใช้

2. การประเมินการใช้หลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตร สามารถนำไปใช้ใน สถานการณ์จริงได้ดีเพียงใด มีส่วนไหนเป็นอุปสรรคต่อการใช้หลักสูตร

3. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร โดยทั่วไปจะดำเนินการประเมินจากผู้สำเร็จ การศึกษาของหลักสูตรนั้น ๆ ไปแล้ว เป็นการติดตามความก้าวหน้า ของผู้สำเร็จ การศึกษาว่า ประสพผลสำเร็จเพียงใด

4. การประเมินระบบของหลักสูตร เป็นการประเมินหลักสูตรที่มีความเกี่ยวข้องกับ กับองค์ประกอบอื่น ๆ ของหลักสูตร เช่น ทรัพยากรที่ใช้ ความสัมพันธ์ของระบบหลักสูตรกับระบบ การบริหารโรงเรียน ระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบวัดผลประเมินผล

จะเห็นได้ว่าแนวความคิดของ สจ๊วต อุทราห์เต้ เป็นการเสนอสาระที่จะต้องประเมิน แต่ไม่กำหนดรูปแบบในการประเมิน ลักษณะการประเมินนี้มีความสามารถครอบคลุมตั้งแต่ ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ การใช้หลักสูตรและผลสัมฤทธิ์การนำหลักสูตรไปใช้แล้ว ซึ่งลักษณะ การประเมิน จะต้องมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า นอกจากนั้น ยังสามารถนำลักษณะการประเมิน แต่ละส่วน มาประเมินย่อยได้

แนวคิดว่ากรประเมินใช้หลักสูตรด้วยตนเองภายในโรงเรียน ของกรมวิชาการ

(2535 : 2 - 11)

กรมวิชาการมองเห็นความสำคัญของผู้ปฏิบัติงานภายในโรงเรียน การให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินหลักสูตร ที่ใช้ด้วยตนเอง โดยการมุ่งเน้นที่การประเมิน เพื่อปรับปรุงและ พัฒนางาน สาระการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองของโรงเรียนนั้น แบ่งสาระการประเมิน ออกเป็น 2 ตอน คือ

1. การประเมินการใช้หลักสูตรในด้าน

1.1 การเตรียมความพร้อม ได้แก่ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การประสานงานกับ หน่วยงานภายนอก การเตรียมความพร้อมของบุคลากร การจัดระบบบริหารงาน การจัดระบบ ข้อมูลพื้นฐาน การจัดสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ และ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2 การบริหารหลักสูตร ได้แก่ การวางแผนงานทั่วไป การวางแผนงานด้านวิชาการ การดำเนินงานตามแผน การประเมินผลการดำเนินงาน

1.3 การเรียนการสอน ได้แก่ การจัดและพัฒนาการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การสอนเน้นกระบวนการ การสอนยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การสอนเน้นกระบวนการกลุ่ม การสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2. การสรุปผลการเรียนของนักเรียน

โดยการใช้ผลการเรียนของนักเรียน เป็นรายวิชา กลุ่มวิชาในลักษณะที่เป็นภาพรวม ซึ่งผลการเรียนของนักเรียนเป็นส่วบ่งชี้ในการพัฒนาหลักสูตรในด้านส่วนหนึ่ง

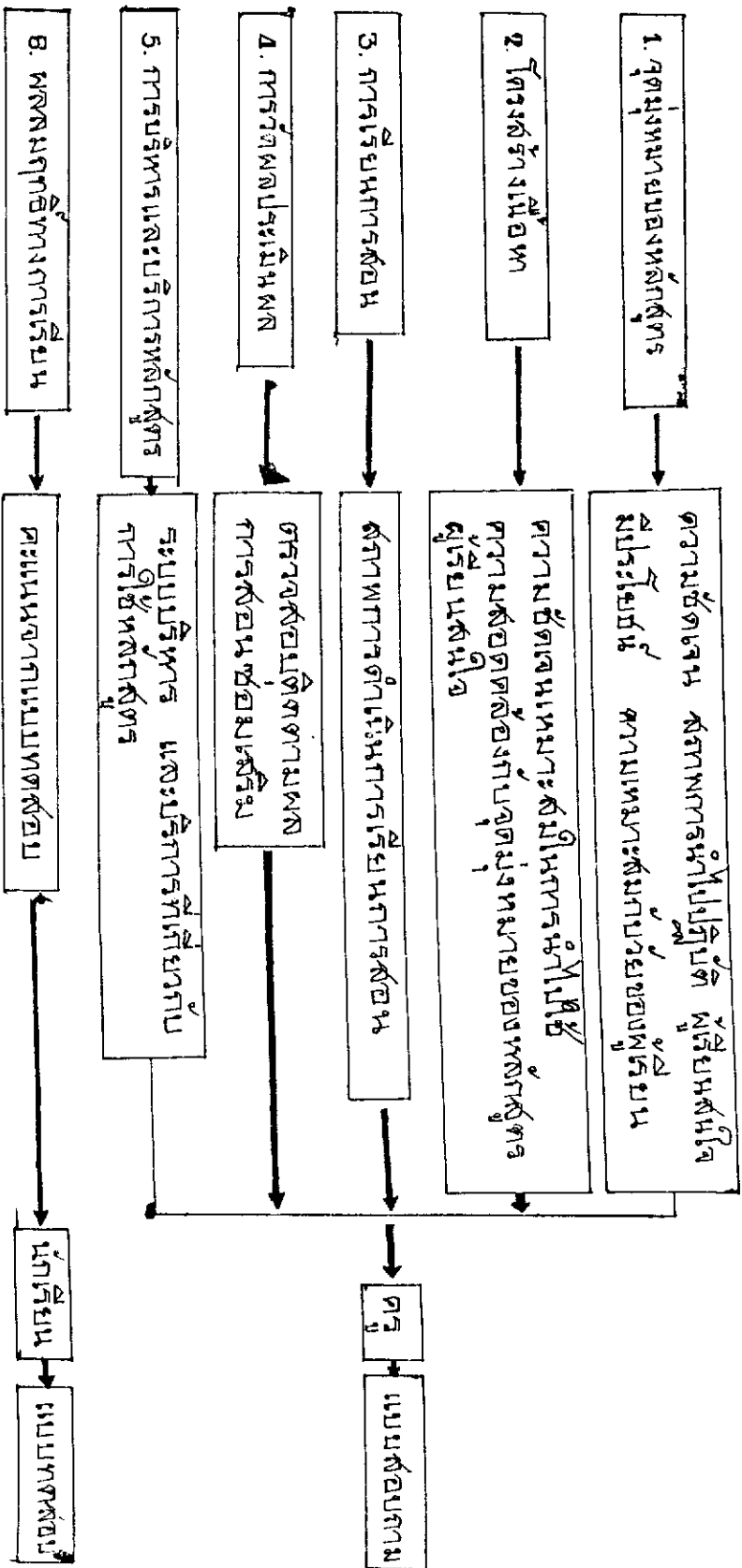
สรุปได้ว่ากรมวิชาการ เห็นความสำคัญของผู้เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร การมี การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง ถึงแม้ว่าระบการประเมินจะไม่ละเอียดและครอบคลุม แต่ให้มีการปฏิบัติโดยเริ่มตั้งแต่การประชาสัมพันธ์ เป็นการเตรียมใช้หลักสูตร การใช้หลักสูตร และผลของหลักสูตร ซึ่งดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรด้วยตนเองไปปรับปรุงได้ตรงสภาพปัญหา

จากแนวคิดและรูปแบบการประเมินหลักสูตรต่าง ๆ พยายามที่จะหาการประเมินสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมากที่สุด ในด้านการเลือกรูปแบบการประเมินหลักสูตรนั้น สจัด อุทราภักดิ์ (2532 : 292) กล่าวว่าไม่ควรยึดรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ผู้ประเมินสามารถสร้างรูปแบบการประเมินเองได้ตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน (แรมสมร อยู่สุภาพร. 2533 : 75) โดยการศึกษาแบบต่าง ๆ เพื่อช่วยให้จาวรชาติสืบ และสร้างรูปแบบที่เหมาะสมกับเนื้อหา และสถานการณ์ที่ต้องการ และสภาพแวดล้อมทางการศึกษา (Harlen. 1976 : 29) จากแนวคิดการประเมินหลักสูตรดังกล่าวผู้วิจัยจึงประมวลแนวคิด มาสร้างรูปแบบการประเมิน ดังนี้

ผู้สังเคราะห์แผน

ตัวบ่งชี้

แหล่งข้อมูล

ภาพประกอบแสดงรูปแบบโครงสร้างของหลักสูตร

ในการดำเนินการประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

4. มาตราวัดทัศนคติแบบ Semantic Differential Scale

ความหมายของทัศนคติ

นิวคอมบ์ (Newcomb. 1954 : 128) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นความเอนเอียงของจิตใจ ที่มีต่อประสบการณ์ที่ได้รับ อาจจะมีมากหรือน้อย ซึ่งแสดงออกทางพฤติกรรมใน 2 ลักษณะ คือ ในด้านความพึงพอใจ เห็นด้วย หรือชอบ เรียกว่าทัศนคติเชิงนิมิต (Positive Attitude) ด้านแสดงออกในด้านไม่พอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย ลักษณะนี้เรียกว่า ทัศนคติเชิงนิเสธ (Negative Attitude) ซึ่งมีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ดางเดื่อน พินธุภาวนัน และ บุญยัง เจริญยัง (2518 : 3) ว่า ทัศนคติเป็นความรู้ที่แสดงออกอย่างมีแรงต่อบุคคลหรือสถานการณ์ใด ๆ ซึ่งอาจจะเป็นทางดี (Positive) ชั่วร้าย (Negative) หรือเป็นกลาง (Neutral) ซึ่งเป็นผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะที่ดี หรือเลวของบุคคลหรือสถานการณ์นั้น ส่วน เชดส์กัตต์ ไชวาลีนธ์ (2520 : 38) กล่าวว่าทัศนคติเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ เป็นตัวสนับสนุน หรือคัดค้านก็ได้

สรุปว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึกทางจิตใจของบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เนื่องจากประสบการณ์ และการเรียนรู้ แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมได้ 3 ลักษณะ คือ เชิงนิมิต (Positive) นิเสธ (Negative) และเป็นกลาง (Neutral)

ในการวัดทัศนคตินั้น เทอร์สโตน (Therstones. 1976 : 77) มีความเห็นว่า ไม่สามารถวัดได้โดยตรง จะต้องวัดจากการแสดงทัศนคติในรูปของความคิดเห็น สำหรับแบบสอบถามความคิดเห็นของครูในการประเมินผลหลักสูตรครั้งนี้ ผู้วิจัย ประยุกต์จาก มาตราวัดทัศนคติแบบ Semantic Differential Scale ของ Osgood

การวัดทัศนคติแบบ Semantic Differential Scale

เป็นการวัดทัศนคติโดยใช้ความหมายทางภาษา ของออสกู๊ด (Osgood) ใช้คำคุณศัพท์ต่าง ๆ อธิบายความหมายของสิ่งเร้า ที่มีส่วนสัมพันธ์กับบุคคลออกมาเป็นคู่คำต่าง ๆ และตีความหมายเหล่านี้ออกมาเป็นค่าของทัศนคติของบุคคล (เชดส์กัตต์ ไชวาลีนธ์. 2520 : 57)

โดยมีคำศัพท์ ตรงข้ามเป็นขั้วของมาตราวัดและคำศัพท์ที่ใช้ในการอธิบายคุณลักษณะของสิ่งเร้านี้
 ออสกูด พบว่า สามารถอธิบายได้ 3 รูปแบบหรือ 3 องค์ประกอบ คือ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.
 2530 : 199 -200)

1. องค์ประกอบด้านการประเมินค่า (Evaluative Factor) เป็นองค์ประกอบที่
 แสดงออกด้านคุณค่า คำคุณศัพท์ที่ใช้อธิบายในองค์ประกอบนี้ ได้แก่ ดี-ชั่ว จริง-เท็จ ฉลาด-โง่
 สวย-น่าเกลียด เป็นต้น

2. องค์ประกอบด้านศักยภาพ (Potential Factor) เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึง
 กำลัง อำนาจ เช่น แข็งแรง-อ่อนแอ หนัก-เบา หนา-บาง เหนียว-ละเอียด เป็นต้น

3. องค์ประกอบด้านกิจกรรม (Activity Factor) เป็นคำคุณศัพท์ที่แสดงกิจกรรม
 ต่าง ๆ เช่น ช้า-เร็ว เลื่อยซา-กระตือรือร้น

จาก 3 องค์ประกอบนี้ ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ มีความคิดเห็นว่า ทั้งสาม
 องค์ประกอบนี้ ถ้านำมาเปรียบเทียบกันโดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบปรากฏว่า องค์ประกอบ
 ทางด้านศักยภาพกับทางด้านกิจกรรมไม่ค่อยมีใช้เท่าไหร่นัก และมีคำคุณศัพท์บางคู่ที่สัมพันธ์
 ทางด้านการประเมินค่า การที่จะหาคำคุณศัพท์ที่วัดด้านทั้งสององค์ประกอบนี้ไม่ค่อยจะมี นอกจากนี้
 Nunnally ยังพบว่า มีองค์ประกอบบางตัวที่ไม่อยู่ใน 3 องค์ประกอบดังกล่าวไว้ชื่อว่า
 Familiarity Factor หรือ Understandability ซึ่งได้แก่คำคุณศัพท์เหล่านี้

เหมือน	-	ไม่เหมือน
มีประโยชน์	-	ไม่มีประโยชน์
ชัดเจน	-	ไม่ชัดเจน
เข้าใจ	-	ไม่เข้าใจ
พยายามได้	-	พยายามไม่ได้
ไม่ซับซ้อน	-	ซับซ้อน

องค์ประกอบเหล่านี้มีความสำคัญต่อการวัดทางมาตราทัศนคติเช่นกัน (ล้วน สายยศ
 อังคณา สายยศ. 2524 : 161)

ลักษณะของมาตราวัด

โดยลักษณะทั่วไปแล้วมาตราวัดประเภทนี้จะประกอบด้วยสิ่งเร้า (Concept) และ Scale และใช้ Scale เหล่านี้ เป็นเครื่องมือจัดอันดับคุณภาพ หรือประเมิน Concept เช่น

Concept		 พ่อ							
Scale	สะอาด	3	2	1	0	1	2	3	สกปรก
	แข็งแรง	3	2	1	0	1	2	3	อ่อนแอ
	โง่งวน	3	3	2	0	1	2	3	เฉลียวฉลาด

ในการกำหนดช่วงต่าง ๆ เหล่านี้ มิได้กำหนดให้แน่นอนลงไปว่า ควรใช้ช่วง อาจจะ เป็น 5, 7 หรือ 9 ก็ได้ เมื่อกำหนดที่จะใช้ช่วงแล้ว ควรได้มีจำนวนเท่ากัน โดยตลอดทุก ๆ Concept เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการแปลความหมายได้ง่ายยิ่งขึ้น

การสร้างมาตราวัดทัศนคติ Semantic Differential Scale

การสร้างมาตราวัดทัศนคติ Semantic Differential Scale มีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

1. การเลือกสิ่งเร้า (Concept) เพื่อให้บุคคลแสดงพฤติกรรมได้ตอบออกมา ซึ่งสิ่งเร้าประกอบไปด้วย Ego Concept (เกี่ยวกับตนเอง) Kinship concept (เกี่ยวกับญาติ) และ Profession and Trades (เกี่ยวกับวิชาชีพต่าง ๆ)

ในการเลือกสิ่งเร้านี้พยายามให้ผู้ประเมินรู้สึกและเข้าใจตรงกันกระตุ้นให้บุคคล แสดงความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่แตกต่างกันถ้าเป็นสิ่งเร้าที่มีความหมายกว้างอาจเลือกสิ่งเร้า ย่อยเพื่อช่วยอธิบายได้

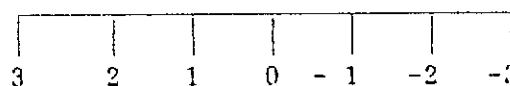
2. เลือกมาตรา หมายถึง หากคุณสมบัติเพื่อนำมากำหนดเป็นมาตราให้ผู้ตอบเลือก โดยพิจารณาตามหลักดังนี้

2.1 เลือกมาตรา ให้ครบองค์ประกอบ 3 ด้านคือ องค์ประกอบการประเมินค่า องค์ประกอบด้านศักยภาพ องค์ประกอบด้านกิจกรรม

2.2 การกำหนดค่าคุณศัพท์ ในมาตรานี้จะให้มีความสอดคล้องกับสิ่งเร้าอย่างไรก็ตามในการวิจัยบางเรื่องอาจเปลี่ยนแปลงค่าคุณศัพท์ให้เหมาะสมกับสิ่งเร้าที่เราจะศึกษาและสามารถเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ของการวิจัยได้ (ประภาไพฑูรย์. 2520 : 63)

3. กำหนดช่วงมาตรา และกำหนดคะแนน โดยทั่วไปขอสรุปกล่าวว่ากำหนด 7 ช่วงจะมีประสิทธิภาพ กว่าแบบ, 5 หรือ 9 ช่วง โดยจะกำหนดเป็น

7 6 5 4 3 2 1 หรือจะกำหนด แบบ

กำหนดให้ค่าคุณศัพท์ที่เป็นทางดีมีคะแนนเป็นบวก ส่วนค่าคุณศัพท์ที่เป็นไปในทางไม่ดีจะมีคะแนนแบบเป็นลบ (รวิวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์. 2533 : 113 - 120)

การประเมินผลมาตราวัด

ในการประเมินผลตามมาตราวัดที่สมมติ ตามแนวทางของออสกูดนี้ อาจจะพิจารณาได้

4 แบบด้วยกัน

1. ความเป็นปรนัย (Objectivity) เป็นการกระทำภายหลัง เมื่อทำการทดสอบแล้ว โดยพิจารณาถึง

1.1 การกำหนดค่าคะแนนเป็นระบบเดียวกัน ในทุก ๆ ช่วงของมาตราการวัด เช่น ให้คะแนนระบบ 1-7 ก็ต้องเป็น 1-7 หรืออาจกำหนด -3 ถึง 3

1.2 การแปลความหมายคะแนน จะต้องตรงกันนี้ หมายความว่าพิจารณาเกี่ยวกับรายบุคคลค่าคะแนนที่ได้เห็นจะต้องแปลความหมายได้

2. ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ในการทดลองของออสกูด เกี่ยวกับความเชื่อมั่นของมาตราวัดนี้ ในวิธีการแบ่งครึ่ง (Split-half Method) ซึ่งออสกูด เสนอว่าค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือไม่ควรต่ำกว่า .85

3. ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) สำหรับการหาความเที่ยงตรง
มาตรานี้ ออสกู๊ด ให้วิธีหาค่าความสัมพันธ์กับแบบทดสอบชนิด Self-Rating อย่างไรก็ตาม
ออสกู๊ด ได้เสนอไว้ว่า ถ้าใช้มาตราวัดจำนวนไม่มากข้อ (ในแต่ละองค์ประกอบ) นั้น ควรคำนึงถึง
Face Validity ให้มาก

4. การนำเครื่องมือไปใช้ประโยชน์ (utility) ออสกู๊ด (Osgood) เสนอแนะให้
พิจารณาถึงด้าน

- 4.1 เกณฑ์ปกติของเครื่องมือ
- 4.2 ความแตกต่างของความเข้าใจ ความหมายทางภาษาของแต่ละบุคคล
- 4.3 ความแปรเปลี่ยนของความหมายทางภาษา
- 4.4 ความสามารถอันจำกัดของบุคคลในเรื่องความหมายของภาษา
- 4.5 ปัญหาเนื่องจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

จากมาตราวัดทัศนคติแบบ Semantic Differential Scale ผู้วิจัยดัดแปลง
คำคุณศัพท์ที่เหมาะสมกับสิ่งเร้า (Concept) ของการประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรที่ดำเนินอย่างมีรูปแบบในประเทศไทย เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2506
โดยสถาบันระหว่างชาติ สำหรับการค้นคว้าเรื่อง เด็กนี้ได้ทำการประเมินหลักสูตรประถมศึกษา
ตอนต้น ตามโครงการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อพิจารณาผลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และค้นดู
มีข้อบกพร่องอะไรบ้าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาต่าง ๆ
แบบสอบถามคุณธรรม และแบบสอบถามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารการศึกษา เกี่ยวกับหลักสูตร
พุทธศักราช 2503 ผลการวิจัยพบว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไม่ชัดเจนเนื้อหาดี แต่เวลาเรียนของ
นักเรียนไม่พอเพียง ความบกพร่องในการบริหารการศึกษา นับเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนสอบผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง (สถาบันระหว่างชาติ สำหรับการค้นคว้า
เรื่องเด็ก 2509)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (เพ็ญศรี สืบภา. ม.ป.ป. ; อ้างอิงมาจาก คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2521 : 18) ได้ทำการวิจัย ความเข้าใจของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ระหว่างครูที่จำแนกตามประสบการณ์การสอน และวุฒิของครู โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดยโสธร จำนวน 172 คน ผลสรุปของการวิจัยพบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์การสอนมากมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา ร้อยละ 49.83 สำหรับครูที่มีวุฒิต่างกันมีความเข้าใจหลักสูตรแตกต่างกัน

ในปีพุทธศักราช 2523 สมจิตต์เนนา วงศ์สว่าง (2523 : 45 - 60) ได้ศึกษา ปัญหาการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หลักสูตรพุทธศักราช 2521 ในเขตการศึกษา 12 วัดอุบลประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพปัญหา การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากครูผู้สอน 286 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาในด้านความเหมาะสมของเนื้อหาบทเรียน คาบเวลาเรียนและสภาพห้องเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเอาความคิดเห็นของครูมาเปรียบเทียบกับ พบว่าครูที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันในด้านความคิดเห็นรวบยอด หลักการ กิจกรรมการเรียนการสอนความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชากับสภาพห้องเรียน ครูที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านความเหมาะสมของเนื้อหาบทเรียนกับสภาพห้องเรียน ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านความคิดเห็นรวบยอด ทิวทัศน์หลักการและปัญหาจุดประสงค์การเรียนรู้

ในปีพุทธศักราช 2526 สักดิ์สำเภา ชิตชัยสุวรรณ (2526 : 99 - 116) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ ความแตกต่างในการปฏิบัติของครู ตามแนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 เป็นบริบทฐานรากในระดับคุรุศึกษาศึกษา โดยที่ผู้วิจัยมุ่งหมายเพื่อหาตัวบ่งชี้ความแตกต่าง และจัดลำดับความสำคัญตัวบ่งชี้ความแตกต่างในการปฏิบัติของครู ตามแนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 จำนวน 221 คน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่สำคัญที่สุดในการบ่งชี้ความแตกต่างในการปฏิบัติของครู ตามแนวการใช้หลักสูตร คือ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และตัวแปรอื่นรองลงมาตามลำดับ คือ ความสามารถในการสอน ความสัมพันธ์ของครูภายในโรงเรียน ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติ

งานของครู ความเชี่ยวชาญของหลักสูตร การบริหารโรงเรียน การนิเทศการเรียนการสอน
 กระบวนการพัฒนาการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร จำนวนนักเรียนที่ผ่านชั้นเด็กเล็ก การสนับสนุนของ
 ผู้ปกครองสำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัย คือ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรควรง่าย ๆ และเผยแพร่
 ไปสู่ครูทั่วประเทศ เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตรดีขึ้น และควรปรับปรุงเกี่ยว
 กับการบริหารหลักสูตร

ในปีเดียวกัน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สมเกียรติ ช่วยการ และคนอื่น ๆ,
 ม.ป.ป. ; อ้างอิงมาจาก คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2526 : 89 - 92) ได้ทำการ
 ประเมินผลการใช้หลักสูตรประถมศึกษา ปีการศึกษา 2525 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยชักกลุ่มตัวอย่าง
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดกระบี่ จำนวน 781 คน ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะของนักเรียน
 กลุ่มใหญ่ที่ได้คะแนนเฉลี่ยในระดับ 4 คือ ในด้านความเชื่อสืบทอดผู้อื่น การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การปรับตัว
 เข้ากับผู้อื่น การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้ความสำคัญของสังคมส่วนคุณลักษณะที่ต้องปรับปรุง
 แรงด่วน คือ ทักษะในการทำงานกลุ่ม การพัฒนาความรู้อยู่เสมอ ความเห็นชอบต่อผล การร่วมมือ
 พัฒนาชุมชน ความเฉลียวฉลาด ความขยันหมั่นเพียร การเข้าใจความหมายของวิทยาศาสตร์การรับ
 ฟังความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล การมีความสนใจในสิ่งที่เรียนและทำที่ของตนเองและสังคม การชื่นชมและ
 รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม มีเข้าใจเป็นลึกซึ้ง การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

ในปีพุทธศักราช 2527 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (รับไป สาธุบุรักษ์, ม.ป.ป. ;
 อ้างอิงมาจาก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2527 : 100) ได้ทำการศึกษา
 การสอนกลุ่มกว้าง เริ่มกระบวนการพัฒนาของภาคทองแดง จังหวัดราชบุรี มีจุดประสงค์เพื่อทราบ
 ปัญหาและอุดหนุนของครูในด้านวิธีสอน การวัดผลประเมินผล การใช้สื่อ สภาพของบุคลากร ผลการวิจัย
 พบว่ามีปัญหาทางด้านบุคลากรไม่เพียงพอ ครูมีการเตรียมการสอนเป็นครั้งคราว รายละเอียดของ
 วิชา ขาดแหล่งในการค้นคว้า หนังสืออ่านประกอบไม่เพียงพอ กระบวนการวัดผลครูส่วนใหญ่ต้อง
 การความช่วยเหลือและครูไม่ทราบในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการใช้สื่อการสอน

ในปีพุทธศักราช 2528 สมยศ รัชตภาพร (2528 : 90 - 91) ได้ทำการประเมิน
 ผลการใช้หลักสูตรหน่วยประชากรศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่ประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัด
 พระนครศรีอยุธยา จุดประสงค์ในการวิจัยเพื่อประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ในด้านปฏิบัติ

การสอนจริงของครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เจตคติของนักเรียน และการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มครูผู้สอน กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านประชากรศึกษา กลุ่มผู้แทนหลักสูตรและแผนการสอนหน่วยประชากรศึกษา และศึกษาสภาพปัญหาของการสอนหน่วยประชากรศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านประชากรศึกษา จำนวน 30 คน ผู้จัดทำหลักสูตรและแผนการสอนหน่วยประชากรศึกษา 30 คน ครูผู้สอน 207 นักเรียน 386 ผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนมีความเข้าใจการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้สอนกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และกลุ่มผู้จัดทำหลักสูตรและแผนการสอนหน่วยประชากรศึกษามีความเห็นว่าการสอนมีความเหมาะสมปานกลาง จุดประสงค์มีความสอดคล้องกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตน้อยมาก จุดประสงค์เฉพาะด้านเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรปานกลาง พบปัญหาครูผู้สอนขาดสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน

ในปีพุทธศักราช 2529 อูซา ขัษระยัวร์ (2529 : 123 - 152) ได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบและจัดลำดับความสำคัญ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาการเรียนการสอน การประเมินผล การบริหารหลักสูตร กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 640 คน ผลการวิจัยพบว่าครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หลักสูตรชั้นประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเหมาะสมแล้ว สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ของครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ความคิดเห็นด้านการจัดลำดับความสำคัญ พบว่าจุดประสงค์และเนื้อหาที่มีความสำคัญ การเรียนการสอนควรเน้นให้นักเรียนปฏิบัติจริง ในด้านบริหารและการบริการหลักสูตรเน้นทางด้านความสำคัญของสื่อ

ปีพุทธศักราช 2532 กรมวิชาการ (2532 : 103 - 108) ได้วิจัยวิเคราะห์กระบวนการหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์เมตา (Meta Analysis) โดยการนำข้อมูลจากเอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผู้ทำไว้ในประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 - 2531 ทำการวิเคราะห์ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

หลักการและปรัชญาบางส่วนไม่สอดคล้อง กับสภาพความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ แต่มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล แผนการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม แผนการศึกษาแห่งชาติ คำนิยมพื้นฐานของไทย

จุดมุ่งหมายกำหนดไว้กว้างเกินไป ไม่ชัดเจน ไม่มีการจัดลำดับความสำคัญ จุดประสงค์ การเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้าง เนื้อหาพบว่าโครงสร้าง เนื้อหา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตบางส่วนยังไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจสังคม วัย และ อัตราเวลาเรียน องค์ประกอบการใช้หลักสูตรพบว่า การบริหารหลักสูตร ผู้บริหารไม่สามารถ จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรได้ครบถ้วน ไม่สามารถเอื้ออำนวยความสะดวกในการ เรียนการสอนได้ครบถ้วนเพียงพอ การจัดการเรียนการสอนเน้นเนื้อหามากกว่ากระบวนการ ครูเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน ผลการใช้หลักสูตรพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และ ทักษะไม่เป็นที่น่าพอใจ ไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สุขศึกษาและการอาชีพ ไม่มีความ สามารถในการคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล การวัดผลและประเมินผล ครูใช้เทคนิค วิธีการวัดผลไม่ตรงกับลักษณะ จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้มากเกินไป การแนะแนว ครูต้องการให้มีการจัดการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา วิธีการบริหารแนะแนว ในด้านสื่อการสอน มีความจำเป็นที่ต้องมีหนังสือเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สมรรถภาพ ครูผู้สอนเห็น ครูมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรและการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 แต่ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้และจุดหมาย ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 การนิเทศ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรและ การใช้หลักสูตรเป็นอย่างดี ผู้บริหารและผู้นิเทศบางส่วนยังไม่สามารถถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการ ใช้หลักสูตรได้ ผู้นิเทศมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร

สรุปได้ว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในลักษณะต่าง ๆ ให้ผลของการวิจัยทำให้เห็นสภาพปัญหา ของหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในองค์ประกอบต่าง ๆ นอกจากนั้นผลการวิจัยยัง กล่าวถึงปัจจัยที่สำคัญต่อการนำหลักสูตรไปใช้คือ ควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้มีความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตร ในด้านการประเมินผลหลักสูตรนี้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีน้อยอาจเป็นเพราะการประเมิน

ผลหลักสูตรมีข้อจำกัดในเรื่อง ระยะเวลา ทุน และบุคลากร แต่ก็มีการวิจัยหลายเรื่องที่ทำให้การวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตรในลักษณะการประเมินย่อย (Formative Evaluation) ใช้รูปแบบการประเมินแบบประสมประสาน แสดงให้เห็นว่าการวิจัยเกี่ยวกับประเมินผลหลักสูตรนั้นสามารถทำได้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการประเมิน ไม่มีรูปแบบการประเมินผลที่ใช้เฉพาะรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในลักษณะเป็นการประเมินย่อย (Formative evaluation) ซึ่งเหมาะสมกับสภาพที่กำลังทดลองใช้หลักสูตรทั่วประเทศเป็นครั้งแรก โดยผู้วิจัยประเมินจากครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรงและประเมินจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ภายใต้รูปแบบการประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยตั้งสมมติฐานในการวิจัยดังนี้

สมมติฐานในการค้นคว้า

1. ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่มีวุฒิต่างกัน มีการประเมินผลหลักสูตรแตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีการประเมินผลหลักสูตรแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่เรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรสูงกับนักเรียนที่เรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ดำเนินการตามขั้นตอนดังจะ เสนอตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
3. การรวบรวมข้อมูลและจัดกระทำข้อมูล
4. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

1. ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งทำหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในปีการศึกษา 2535 จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 569 คน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2535 จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 12,099 คน
3. โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 456 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการแบ่งโรงเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ตามขนาดของโรงเรียน เป็นขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก โดยยึดหลักเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แล้วสุ่มโรงเรียนแต่ละกลุ่มมาร้อยละ 20 ของโรงเรียนในแต่ละกลุ่มได้ทั้งหมด 92 โรงเรียน สำหรับกลุ่มตัวอย่าง

ครูและนักเรียนที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูผู้สอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทั้งหมดในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 1 รายละเอียดต่อไปนี

ตาราง 1 แสดงจำนวนโรงเรียน ครู และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการประเมินผลหลักสูตร
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดสุพรรณบุรี

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน		จำนวน ครูผู้สอน	จำนวน นักเรียน
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง		
ขนาดใหญ่	4	2	2	110
ขนาดกลาง	76	15	15	1181
ขนาดเล็ก	270	54	54	631
ขนาดเล็กมาก	106	21	21	119
รวม	456	92	92	2011

จากตาราง 1 ได้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 92 โรงเรียนโดยแบ่งเป็นโรงเรียน
ขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน ขนาดกลาง 15 โรงเรียน ขนาดเล็ก 54 โรงเรียน ขนาดเล็กมาก 21
โรงเรียน ได้นักเรียน จำนวน 2011 คน ครูผู้สอนสุ่มมาจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน
ละ 1 คน รวม 92 คน

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ มี 2 ชนิด คือ

1. แบบสอบถามในการประเมินผลหลักสูตรจากครูผู้สอน เป็นมาตราการวัดทัศนคติแบบ Semantic Differential Scale โดยแบ่งคำถามออกเป็น 5 หมวด เกี่ยวกับ

1.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.2 โครงสร้างเนื้อหา

1.3 การเรียนการสอน

1.4 การวัดผลประเมินผล

1.5 การบริหารและบริหารหลักสูตร

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบทดสอบที่ทางจังหวัดอุตรดิตถ์สร้างขึ้น เพื่อติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2535 มีทั้งหมด 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มี 20 ข้อ

ฉบับที่ 2 มี 30 ข้อ

ฉบับที่ 3 มี 20 ข้อ

การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบสอบถามในลักษณะการวัดทัศนคติแบบ Semantic Differential Scale โดยให้ผู้ตอบประเมินความคิดเห็นที่อาศัยพื้นฐานจากข้อเท็จจริงหรือประสบการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโดยคำนึงการสร้างตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาการวัดทัศนคติแบบ Semantic Differential Scale ของออสกูด

(อนันต์ ศรีโสภา. 2521 : 236-237 ; พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2530 : 110) หลักและวิธี

การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ ของ เชื้อศักดิ์ โฉวลาวัณย์ (2520 : 57-61)

รวิวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์ (2533 : 113-120)

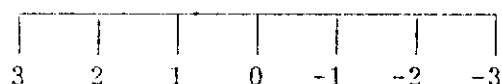
2. ศึกษาสาระสำคัญของหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ในโครงสร้างสาระสำคัญ หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต รวมทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และการประเมินหลักสูตร

3. สร้างแบบสอบถามแบบ Semantic Differential Scale มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาและเลือกสิ่งเร้า (Concept) ที่เป็น ตัวแปรที่ให้ผู้ประเมินหลักสูตร 5 ด้าน คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหา การเรียนการสอน การวัดผลประเมิน การบริหารและบริการหลักสูตร

3.2 หาคุณศัพท์เพื่อกำหนดเป็นมาตราให้ผู้ประเมินเลือก โดยคุณศัพท์ที่ีมีความสอดคล้องกับสิ่งเร้า (Concept)

3.3 กำหนดช่วงมาตราเป็น 7 ช่วง โดย คุณศัพท์ในทางดีมีคะแนนเป็นบวก คุณศัพท์ที่เป็นไปในทางไม่ดีมีคะแนนเป็นลบ

แล้วนำมาแบบสอบถามในหาความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่น

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หาความเที่ยงตรง โดยการนำแบบสอบถามไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อและผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 3 ท่านคือ ดร.วีระบุษย์ วิเชียรขัติ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง อาจารย์ดวงชัย ผลชัยัน นักวิชาการการศึกษา 6 ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ และอาจารย์คุณัญ ยืนยงค์ ศึกษานิเทศก์จังหวัดสุพรรณบุรี ตรวจสอบความชัดเจนของการใช้ภาษา และวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างคำถามกับลักษณะ เฉพาะกลุ่ม (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2530 : 214) เพื่อพิจารณาความเห็น จากแบบสอบถามในแต่ละข้อ โดยการให้คะแนน ดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่า คำถามข้อนี้อยู่ในขอบข่ายปัญหาการประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

0 ไม่แน่ใจว่าคำถามข้อนี้ อยู่ในขอบข่ายปัญหาการประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

- 1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามข้อนี้ไม่อยู่ในขอบข่ายปัญหาการประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

นำคะแนนที่ได้มารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนผู้เชี่ยวชาญถ้าได้ค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าคำถามข้อนี้เป็นคำถามที่ดี ถ้าคำถามข้อนี้ได้ค่าต่ำกว่า 0.5 คำถามข้อนี้ นำมาปรับปรุงใหม่

2. คำถามส่วนใหญ่ผู้เชี่ยวชาญจะมีความเห็นสอดคล้องกันว่าอยู่ในขอบข่ายการประเมินผลหลักสูตร มีบางข้อที่ต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทและเอก และผู้เชี่ยวชาญ

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนที่นำกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามโดยวิธี Coefficient Alpha ได้ค่าความเชื่อมั่น .9213

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ในการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นในประเมินผลหลักสูตรของครู และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดสื่อขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ในการรวบรวมข้อมูล จากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บข้อมูล กระทำโดยแจกแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 90 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.82 ได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด 2116 คน ครูผู้สอน 88 คน สำหรับการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนนั้น จังหวัดสุพรรณบุรีได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบตามโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2535

วิธีจัดกระทำข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลนั้น ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้ คือ

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของครู

1.1 เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาจากครูนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบคำถามทุกฉบับ เพื่อคัดเลือกรูปแบบที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ทั้งหมด 88 ฉบับ

1.2 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกว่าไว้ในข้อ 1.1 มาตรวจหาคะแนน โดยปรับค่าระดับคะแนนจากสเกล 3 2 1 0 -1 -2 -3 เป็น 7 6 5 4 3 2 1 ตามลำดับความคิดเห็น หรือข้อเท็จจริงที่มีค่าบวกไปหาค่าลบ

1.3 เปรียบเทียบค่าคะแนนการประเมินผลหลักสูตร ระหว่างกลุ่มตัวแปรที่ต้องการศึกษา

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้ประเมินคัดต่อขอคะแนนจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี นำคะแนนมาคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน คือค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างตามขนาดของกลุ่มโรงเรียนและ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่เรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จากครูผู้สอนที่มีการประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูง กับนักเรียนที่เรียนกับครูผู้สอนที่มีการประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยการใช้สูตร

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความ กับลักษณะพฤติกรรม

R แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2530 : 214)

2. การหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามความคิดเห็น โดยใช้สูตร Coefficient Alpha (อนันต์ ศรีเสภา. 2521 : 265)

$$\infty = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma_x^2} \right]$$

เมื่อ ∞ แทน ค่าความเชื่อมั่น

σ_i^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

σ_x^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อทั้งหมด

3. การทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็น ตามวุฒิการศึกษา
 ประสิทธิภาพการเรียนการสอน และทดสอบความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่
 เรียนจากครูที่มีการประเมินหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูง กับนักเรียนที่เรียนกับครู
 ที่มีการประเมินหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่ำ โดยการใช้สูตร (ล้วน สายยศ
 และอังคณา สายยศ. 2531 : 83)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

- เมื่อ $\bar{x}_1$ เป็นคะแนนเฉลี่ยกลุ่ม 1
 $\bar{x}_2$ เป็นคะแนนเฉลี่ยของ กลุ่มที่ 2
 s_1^2 เป็นความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
 s_2^2 เป็นความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2

4. การทดสอบความแตกต่างกันของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
 การศึกษาติดตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ One-Way
 Classification โดยใช้สูตร (ลิ้น สหายศ และอังคณา สหายศ. 2531 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงของ F

MS_b แทน ค่า ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ค่า ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ถ้าพบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่
 โดยใช้ของ Duncan

5. ในการแปลผลการประเมินผลหลักสูตรของครูไทย มีเกณฑ์ ดังนี้

5.1 ความคิดเห็นในเชิงนิมมาน (Positive)

ในระดับสูง 6.50 - 7.00

ในระดับปานกลาง 5.50 - 6.49

ในระดับต่ำ 4.50 - 5.49

5.2 ความคิดเห็นเท่ากัน ระหว่างความคิดเห็น เชิง นิมมานและนิเสธ 3.50 - 4.49

5.3 ความคิดเห็น เชิง นิเสธ (Negative)

ในระดับต่ำ 2.50 - 3.49

ในระดับปานกลาง 1.50 - 2.49

ในระดับสูง 1.00 - 1.49

บทที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนครูและนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
S.D	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
SS	แทน ผลรวม กำลังสองของคะแนนแต่ละตัวที่ต่างจากคะแนนเฉลี่ย
MS	แทน ความแปรปรวนเฉลี่ย
F	แทน ค่าวิกฤตที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
t	แทน ค่าวิกฤตที่พิจารณาใน t-distribution

การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายขอข้อมูลได้เสนอตามลำดับดังนี้

1. การประเมินผลหลักสูตร ของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในด้านเจตคติของผลหลักสูตรโครงสร้างเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลการบริการและบริหารหลักสูตร และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. การเปรียบเทียบการประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างครูที่ภาค และประสบการณ์ต่างกัน
3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน
 - 3.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนที่เรียนกับครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรสูง กับนักเรียนที่เรียนกับครูที่มีประเมินผลหลักสูตรต่ำ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเสนอผลการประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างประสบการณ์ชีวิตของครูผู้สอน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทุกโครงสร้างของหลักสูตรได้ค่าเฉลี่ย 5.6732
มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .6249 ซึ่งการแปลผลการประเมิน อยู่ในความคิดเห็นเชิงนิมาน
(Positive) อยู่ในระดับปานกลางซึ่งเมื่อพิจารณา องค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของหลักสูตร
ปรากฏผลดังแสดงในตาราง

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนของการประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิต จากครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	χ	S.D	แปลผล (ความคิดเห็นด้าน)
1. ชัดเจน	5.3864	1.5788	นิมาน ระดับต่ำ
2. จำใช้ในการนำไปปฏิบัติ	5.8182	1.0779	นิมาน ปานกลาง
3. สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5.2159	1.3767	นิมาน ระดับต่ำ
4. มีประโยชน์	5.6023	1.2160	นิมาน ปานกลาง
5. ผู้เรียนสนใจ	5.4886	1.1037	นิมาน ระดับต่ำ
6. สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก	5.5341	1.4300	นิมาน ปานกลาง
7. สมบูรณ์	5.9773	1.1036	นิมาน ปานกลาง
8. การยอมรับ	5.2015	1.5250	นิมาน ระดับต่ำ
รวม	5.5284	.8167	นิมาน ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่า การประเมินผลหลักสูตรในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 ครูแสดงความเห็นเชิง เชิงนิมิต (Positive) ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า
 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความชัดเจนในระดับต่ำ ความง่ายในการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีความ
 สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรครูมีความเห็นด้วยในระดับน้อยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีประโยชน์
 ในระดับปานกลางผู้เรียนให้ความสนใจในระดับต่ำ สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กในระดับปานกลาง
 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสมบูรณ์ในระดับปานกลาง การยอมรับจุดมุ่งหมายอยู่ในระดับต่ำ

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต จากครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในด้านโครงสร้างเนื้อหา

โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D	แปลผล (ความคิดเห็นด้าน)
1. ถูกต้องตามหลักวิชาการ	6.0568	1.1281	ดีมาก ระดับปานกลาง
2. ชัดเจน	5.9659	.9994	ดีมาก ระดับปานกลาง
3. สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	6.0455	.8698	ดีมาก ระดับปานกลาง
4. ปรับใช้ตามสภาพท้องถิ่นได้ง่าย	5.8523	.9290	ดีมาก ระดับปานกลาง
5. สอดคล้องกับชีวิตประจำวันและสภาพสังคมปัจจุบัน	5.8750	1.1327	ดีมาก ระดับปานกลาง
6. การจัดเนื้อหาในแต่ละหน่วยเป็นระเบียบขั้นตอน	5.7273	1.0584	ดีมาก ระดับปานกลาง
7. สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก	5.7045	.9845	ดีมาก ระดับปานกลาง
8. ผู้เรียนกระตือรือร้น	5.7045	.9845	ดีมาก ระดับปานกลาง
9. ค่ายอมรับ	5.6591	1.0492	ดีมาก ระดับปานกลาง
รวม	5.8434	.7419	ดีมาก ระดับปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า การประเมินหลักสูตรในด้านโครงสร้างเนื้อหาครูแสดงความคิดเห็นในการประเมินเชิงนิมิต (Positive) อยู่ในระดับปานกลาง เพื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า โครงสร้างเนื้อหาถูกต้องตามหลักวิชาการมีความชัดเจน สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง การปรับเนื้อหาใช้ตามสภาพท้องถิ่นได้ง่าย

อยู่ในระดับปานกลาง มีความสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน และสภาพสังคมปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง การจัดเนื้อหาในแต่ละหน่วยเป็นระ เบียบเป็นขั้นตอนครูยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ธรรมชาติของเด็ก ผู้เรียนกระตือรือร้น และควรยอมรับโครงสร้าง เนื้อหาของหลักสูตรผลการ ประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จากครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล (ความคิดเห็นด้าน)
1. สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	6.0568	.9142	ดีมาก ระดับปานกลาง
2. เตรียมการสอน	5.6932	1.1779	ดีมาก ระดับปานกลาง
3. สอนโดยเน้นกระบวนการง่าย	5.6705	1.0364	ดีมาก ระดับปานกลาง
4. ความแตกต่างระหว่างบุคคล สำคัญ	5.5909	1.5058	ดีมาก ระดับปานกลาง
5. เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น	5.9659	1.0769	ดีมาก ระดับปานกลาง
6. ควรเพิ่มจำนวนคาบเวลาในการสอน	5.2045	1.3057	ดีมาก ระดับปานกลาง
7. เอาใจใส่ในการใช้สื่อการสอน	5.7386	1.1497	ดีมาก ระดับปานกลาง
8. สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน	5.7727	1.2570	ดีมาก ระดับปานกลาง
9. น่าสนุก	5.4886	1.1938	ดีมาก ระดับปานกลาง
10. พยายามปรับปรุงการเรียนการสอน	5.9318	1.0034	ดีมาก ระดับปานกลาง
รวม	5.7114	.7154	ดีมาก ระดับปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า การประเมินผลหลักสูตรของครูผู้สอนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในด้านความคิดเห็นเชิงนิมิต (Positive)ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

มีการเตรียมการสอน การสอนเน้นกระบวนการ ทำให้ง่ายให้มีความสำคัญในเรื่องความแตกต่าง
 ระหว่างบุคคล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเอื้ออำนวยให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น
 ควรเพิ่มจำนวนคาบในการสอน การเอาใจใส่ในการใช้สื่อการสอนของครูการจัดกิจกรรมสอดคล้อง
 กับวัยของผู้เรียน นำสรุปและพยายามปรับปรุงการเรียนการสอน ทุกรายการ ผลการประเมินครูยอมรับ
 ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต จากครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาที่ 2 ในด้านการวัดผลประเมินผล

การวัดผลประเมินผล	χ	S.D	แปลผล (ความพึงพอใจด้าน)
1. การวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	6.1136	1.0107	ดีมาก ระดับปานกลาง
2. เอาใจใส่การประเมินผลก่อนเรียน	5.8750	1.0262	ดีมาก ระดับปานกลาง
3. เอาใจใส่การประเมินผลระหว่างเรียน	6.0568	.9984	ดีมาก ระดับปานกลาง
4. เอาใจใส่การประเมินผลหลังเรียน	6.2614	.9999	ดีมาก ระดับปานกลาง
5. ส่งเสริมทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และเน้นกระบวนการมาก	6.0227	.8162	ดีมาก ระดับปานกลาง
6. ใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียน การสอนเสมอ	5.7500	1.1270	ดีมาก ระดับปานกลาง
7. สอนซ่อมเสริมเสมอ	5.5227	1.3894	ดีมาก ระดับปานกลาง
8. ปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลได้ง่าย	5.6591	1.2584	ดีมาก ระดับปานกลาง
9. ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามหลักสูตร ต้องการอยู่ในระดับสูง	5.4432	1.1533	ดีมาก ระดับต่ำ
10. ระเบียบการวัดผลประเมินผล ควรยอมรับ	5.5341	1.2590	ดีมาก ระดับปานกลาง
รวม	5.8239	.7411	ดีมาก ระดับปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าการประเมินผลหลักสูตรของครูผู้สอนเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล อยู่ในด้านความคิดเห็นเชิงนิมิต (Positive) ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในระดับปานกลาง ครูผู้สอนเอาใจใส่การวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอยู่ในระดับปานกลางส่งเสริมทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และเน้นกระบวนการมาก ครูยอมรับในระดับปานกลาง ใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน มีการสอนซ่อมเสริมเสมอ ปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลได้ง่าย ครูแสดงความคิดเห็นยอมรับในระดับปานกลาง ในด้านผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมการที่หลักสูตรต้องการอยู่ในระดับสูงใน ครูแสดงความคิดเห็นยอมรับในระดับต่ำ และระเบียบการวัดผลประเมินผลครูยอมรับครูมีความคิดเห็นการยอมรับในระดับปานกลาง

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินผลหลักสูตรอยู่กลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต จากครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

การบริหารและการบริการหลักสูตร	$\bar{x}$	S.D	แปลผล (ความคิดเห็นด้าน)
1. ผู้บริหารให้ความสำคัญมาก	5.7955	1.3826	ดีมาก ระดับปานกลาง
2. ผู้บริหารเข้าใจหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	5.7386	1.3086	ดีมาก ระดับปานกลาง
3. ผู้บริหารเอาใจใส่การอบรมสัมมนา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร	5.8741	1.2452	ดีมาก ระดับปานกลาง
4. ส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติ งานอยู่ในระดับสูง	5.6705	1.3538	ดีมาก ระดับปานกลาง
5. มีหนังสือคู่มือครูและหนังสืออ่านประกอบ	4.8977	2.1120	ดีมาก ระดับต่ำ
6. มีอุปกรณ์การสอน	4.9205	1.7631	ดีมาก ระดับต่ำ
7. มีการประสานงานระหว่างผู้บริหารกับ ศึกษานิเทศก์ในเรื่องการใช้หลักสูตรอยู่ ในระดับสูง	5.0000	1.7019	ดีมาก ระดับต่ำ
8. ครูต้องการคำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการ การใช้หลักสูตรอยู่ในระดับสูง	5.3182	1.4898	ดีมาก ระดับต่ำ
รวม	5.3906	1.0394	ดีมาก ระดับต่ำ

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าการประเมินผลหลักสูตรครูผู้สอน เกี่ยวกับการบริหาร การบริการหลักสูตร อยู่ในด้านความคิดเห็นเชิงนิมิต (Positive) ระดับต่ำ เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด พบว่าผู้บริหารให้ความสำคัญมากครูยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารเข้าใจ หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เอาใจใส่การอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและ ส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานสูง ครูยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในด้านเนื้อหา สื่อ อุปกรณ์ มีอุปกรณ์การสอน มีการประสานงานระหว่างผู้บริหารกับศึกษานิเทศก์ในเรื่องการใช้ หลักสูตรอยู่ระดับสูงและครูต้องการคำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอยู่ระดับสูง ครูยอมรับอยู่ในระดับต่ำ

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดสุพรรณบุรี

N	$\bar{X}$	S.D
2116	42.3582	5.4525

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดสุพรรณบุรี 42.3582 จากคะแนนเต็ม
70 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.4525 คิดเป็นร้อยละ 60.5117 ซึ่งถือว่าผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบการประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างครูผู้สอนและประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ดังจะนำเสนอในตารางที่ 8

ตาราง 8 การเปรียบเทียบการประเมินผลหลักสูตร ของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างครูที่มีวุฒิแตกต่างกัน

องค์ประกอบของหลักสูตร	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N=18)		ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป (N=70)		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5.7847	.6251	5.4625	.8503	1.50
2. โครงสร้างเนื้อหา	6.3210	.4931	5.7206	.7552	3.19**
3. กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน	6.1222	.5059	5.6057	.7259	2.84**
4. วัดผลประเมินผล	6.3667	.4187	5.6843	.7434	5.14***
5. การบริหารและบริการ หลักสูตร	5.7847	1.0853	5.2893	1.0105	1.83
รวม	6.0963	.4369	5.5644	.6218	3.41***

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 8 แสดงว่าครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีการประเมินผลหลักสูตร แตกต่างจากครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพิจารณาในแง่องค์ประกอบของหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีการประเมินผลหลักสูตรแตกต่างจากครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีการประเมินผลหลักสูตรในด้านโครงสร้างเนื้อหา แตกต่างจากครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีการประเมินผลหลักสูตรในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างจากครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีการประเมินผลหลักสูตรในด้านวัดผลประเมินผลแตกต่างจากครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีการประเมินผลหลักสูตรด้านการบริหารและบริการหลักสูตรแตกต่างจากครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นในการประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน

องค์ประกอบของหลักสูตร	0-10 ปี (N=25)		มากกว่า 10 ปีขึ้นไป (N=63)		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5.2700	.8305	5.6310	.7945	1.90
2. โครงสร้างเนื้อหา	5.8044	.7727	5.8589	.7435	.31
3. กิจกรรมการเรียนการสอน	5.6320	.7465	5.7429	.7064	.65
4. วัดผลประเมินผล	5.7120	.8182	5.8683	.7103	.89
5. การบริหารและบริการหลักสูตร	5.3200	1.1626	5.4187	.9950	.40
รวม	5.5644	.7289	5.7164	.5794	1.03

จากตาราง 9 แสดงว่าครูที่มีประสบการณ์ 0-10 ปี มีการประเมินผลหลักสูตรแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาในด้านองค์ประกอบของหลักสูตร พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ 0-10 ปี มีการประเมินผลหลักสูตร ในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโครงสร้างเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การบริหารและการบริการหลักสูตรแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดต่าง ๆ กัน ดังจะนำเสนอในตาราง 10

ตาราง 10 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	S.S.	M.S.	F
ระหว่างกลุ่ม	3	5046.8039	1682.2680	61.4358***
ภายในกลุ่ม	2112	57831.8779	27.3825	
รวม	2115	62874.6818		

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 10 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และเล็กมาก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จากนี้จึงทำการทดสอบความแตกต่างกันรายคู่โดยวิธีของ DUNCAN ซึ่งปรากฏผลตามตารางที่ 11

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียน ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก โดย
การเปรียบเทียบเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	ขนาดเล็ก	ขนาดเล็กมาก	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง
		41.2572	41.3579	43.8727	44.6605
เล็ก	41.2572	-	.1007	2.6155**	3.4033**
เล็กมาก	41.3579		-	2.5148**	3.3024**
ใหญ่	43.8727			-	0.7878
กลาง	44.6605				-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 แสดงว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดเล็กและเล็กมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก และเล็กมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่พบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลาง และขนาดเล็กกับเล็กมาก

จากความแตกต่างแสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า โรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก

4. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนจากครูที่มีความคิดเห็นในการประเมินผลหลักสูตรสูง กับนักเรียนที่เรียนจากครูที่มีความคิดเห็นในการประเมินผลหลักสูตรต่ำ ดังจะนำเสนอตามตาราง

ตาราง 12 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนจากครูที่การประเมินผลหลักสูตรสูง กับนักเรียนที่เรียนจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรต่ำ

นักเรียนที่เรียนจากครูที่มีความคิดเห็นในการประเมินผลหลักสูตร	N	$\bar{X}$	S.D	t
สูง	511	44.1331	5.927	3.72***
ต่ำ	646	42.8715	5.462	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 12 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรสูง แตกต่างจากนักเรียนที่เรียนจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังพบอีกว่านักเรียนที่เรียนจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรต่ำ

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พุทธศักราช 2535 ในจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งสรุปลำดับขั้นของการศึกษา และผลของการศึกษาได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อประเมินผลสภาพการใช้หลักสูตร และผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2535 ในองค์ประกอบของหลักสูตรด้าน
 - 1.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 - 1.2 โครงสร้างเนื้อหา
 - 1.3 กิจกรรมการเรียนการสอน
 - 1.4 การวัดผลประเมินผล
 - 1.5 การบริหารและบริการหลักสูตร
 - 1.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบ การประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างครูที่มีวุฒิ และประสบการณ์สอนต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดต่าง ๆ กัน
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนที่เรียนจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรสูง กับนักเรียนที่เรียนจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรต่ำ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่มีวุฒิต่างกันมีการประเมินผลหลักสูตรแตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีการประเมินผลหลักสูตรแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่เรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรสูง กับนักเรียนที่เรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งโรงเรียนออกเป็น 4 กลุ่มตามขนาดของโรงเรียนเป็นขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก และสุ่มโรงเรียนแต่ละกลุ่มมาร้อยละ 20 ของโรงเรียนในแต่ละกลุ่มได้ 92 โรงเรียน สำหรับกลุ่มตัวอย่างครูและนักเรียนคือ ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ครูผู้สอน 92 คน นักเรียน 2041 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามในการประเมินผลหลักสูตรจากครูผู้สอน คือมาตราวัดทัศนคติแบบ Semantic Differential Scale โดยแบ่งคำถามออกเป็น 5 หมวด เกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร ในด้าน

1.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	9 ข้อ
1.2 โครงสร้างเนื้อหา	9 ข้อ
1.3 กิจกรรมการเรียนการสอน	10 ข้อ

1.4 การวัดผลประเมินผล 10 ข้อ

1.5 การบริหารและบริการหลักสูตร 8 ข้อ

ได้คำถามในแบบสอบถามชุดนี้จำนวน 45 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .9213

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบทดสอบที่ทางจังหวัดสุพรรณบุรีสร้างขึ้น เพื่อติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2535 มีทั้งหมด 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มี 20 ข้อ

ฉบับที่ 2 มี 30 ข้อ

ฉบับที่ 3 มี 20 ข้อ

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นในการประเมินผลหลักสูตรของครู และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดส่งข้อความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปขอความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ในการรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในระหว่างวันที่ 10 มีนาคม 2536 - 31 พฤษภาคม 2536

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน

2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยสองกลุ่มโดยวิธี t-test

3. ทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตามขนาดของโรงเรียน

โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน One-way Classification

สรุปผลของการค้นคว้า

1. การประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ครูมีความคิดเห็นเชิงนิมิต (Positive) เกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อพิจารณาในแง่ขององค์ประกอบของหลักสูตรพบว่า

1.1 การประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเชิงนิมิต (Positive) อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 การประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในด้านโครงสร้างของเนื้อหาของหลักสูตร ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเชิงนิมิต (Positive) ในระดับปานกลาง

1.3 การประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในด้านการกรรมการเรียนการสอน ครูมีความคิดเห็นเชิงนิมิต (Positive) ในระดับปานกลาง

1.4 การประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในด้านการวัดผลประเมินผล ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเชิงนิมิต (Positive) ในระดับปานกลาง

1.5 การประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเชิงนิมิต (Positive) ในระดับต่ำ

1.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับปานกลาง

2. ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีวุฒิ ต่างกัน มีการประเมินผลหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีการประเมินผลหลักสูตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

โดยที่นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียน ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดเล็กมาก

5. นักเรียนที่เรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรสูงกับนักเรียนที่เรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

โดยที่นักเรียนที่เรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรต่ำ

การอภิปรายผล

ผลจากการประเมินผลหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ครั้งนี้จะนำมาอภิปราย ตามลำดับดังนี้

1. การประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จากครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อหลักสูตร ในเชิงนิมาม (Positive) อยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยแสดงว่า โดยภาพรวมของหลักสูตร ครูยอมรับว่าเมื่อใช้หลักสูตรไปใช้จริงมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัย สมยศ โชคสภาพร (2528 : 90-94) ได้ทำการประเมินผลการใช้หลักสูตรหน่วยประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความเข้าใจการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบของหลักสูตรพบว่า

1.1 จากการประเมินผลหลักสูตรในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร พบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจน มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายใหญ่ของหลักสูตร และครูยอมรับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนี้ผลการประเมินครูผู้สอนยอมรับอยู่ในระดับต่ำ ส่วนจุดมุ่งหมายของหลักสูตรง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ มีประโยชน์ สอดคล้องกับธรรมชาติเด็ก มีความสมบูรณ์ ผลการประเมินครูยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการวิจัยนี้หมายถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ใน บ.02 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทั้งหมด 21 ข้อ มีประโยชน์จริง นำไปปฏิบัติได้ง่าย ปานกลาง การตั้งจุดประสงค์คำนึงถึงธรรมชาติของเด็ก และมีความสมบูรณ์ในตัวเอง แต่การเขียน

จุดประสงค์บางข้อไม่ชัดเจนว่าเป็นความบกพร่องที่สำคัญ เพราะถ้าครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้โดยเข้าใจจุดประสงค์ไม่ชัดเจนแล้ว ย่อมเป็นการยากที่ครูจะจัดสภาพการเรียนรู้การสอนให้สนองจุดประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จุดประสงค์กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้น ป.2 จึงมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายใหญ่ของหลักสูตรตามความคิดเห็นของครูอยู่ในขั้นระดับต่ำ ครูเสนอแนะว่าการแก้ไขข้อบกพร่อง ควรปรับปรุงจุดประสงค์การเรียนรู้ใน ป.02 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีขอบข่ายแคบลง ปรับภาษาให้อ่านแล้วเข้าใจง่ายเช่น จุดประสงค์ข้อ 1 รู้และเข้าใจสภาพปัญหา ข้อที่ 3 เลือกวิธีแก้ปัญหาตามที่เรียนรู้ ซึ่งเป็นจุดประสงค์ที่มีขอบเขตกว้าง ไม่สามารถวัดผลและประเมินผลได้ จุดประสงค์ข้อที่ 6 รู้และเข้าใจหลักการวิธีการ เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ข้อที่ 7 เข้าใจเรียนรู้วิทยาศาสตร์ครูผู้สอนเกรงว่าจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์เพราะครูยังขาดความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จุดประสงค์ข้อ 19 รู้เข้าใจหลักการวิธีการปฏิบัติตามหลักธรรมของพุทธศาสนา จุดประสงค์ข้อที่ 20 ปฏิบัติหลักธรรมทางศาสนาตามคำแนะนำ ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามี ความสอดคล้องกับเนื้อหา และเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามจุดประสงค์ทั้งสองข้อนี้ ไม่ความยากเกินไปสำหรับพัฒนาะของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

1.2 การประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในด้านโครงสร้างเนื้อหา พบว่า โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ถูกต้องตามหลักวิชา มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ครูผู้สอนยอมรับในระดับสูงในด้านความชัดเจน ปรับใช้ตามสภาพท้องถิ่นได้ง่าย สอดคล้องกับชีวิตและสภาพสังคมปัจจุบัน การจัดเนื้อหาในแต่ละหน่วยเป็นระ เบียบขั้นตอน สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น และยอมรับโครงสร้างเนื้อหา ผลการประเมินครูยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีความเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อูชา ขำประยูร (2529 : 89) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา สุจริตจิตร (2522 : 151) ว่าเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สภาพท้องถิ่น การดำรงชีวิตประจำวัน ลำดับเนื้อหาเริ่มจากสิ่งใกล้ตัวไปสู่สังคม

ภายนอกจากผลวิจัยทั้งสองท่าน แม้จะทำการวิจัยกับหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ก็ตาม แต่โครงสร้าง เนื้อหาหลักสูตรฉบับปรับปรุง กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตคล้ายคลึงกันมาก นอกจากนี้ครูผู้สอนบางส่วนยังได้เสนอแนะไว้ว่าควรเพิ่มเวลาเรียนในเรื่องข่าว และเหตุการณ์วันสำคัญ ให้สอดคล้องกับสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ควรปรับปรุงโครงสร้างเนื้อหาในเรื่องหลักธรรมของศาสนา ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ใน ป.02 ข้อที่ 19 ข้อ 20 และทางกรมวิชาการควรจัดทำแผนการสอนที่เป็นแกนกลาง เป็นแนวให้ครูผู้สอนไปปรับใช้ได้ตามสภาพท้องถิ่นจะมีผลดีกว่าให้ครูผู้สอนคิดจัดทำขึ้นเองทั้งหมด

1.3 การประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร มีการเตรียมการสอน สอนโดยเน้นกระบวนการได้ง่าย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สอนโดยให้เด็กคิดปัญหาเป็นแก้ปัญหาเป็น มีความเอาใจใส่การใช้สื่อการเรียนการสอน พยายามปรับปรุงการเรียนการสอนเสมอ ผลการประเมินหลักสูตรครูยอมรับในระดับปานกลาง ส่วนในด้านควรเพิ่มเวลาในการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่าสนุกผลการประเมินหลักสูตรครูยอมรับในระดับต่ำ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นครูผู้สอนพยายามพัฒนาและปรับปรุงตามที่หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ต้องการโดยมีการเตรียมการสอน สอนโดยเน้นกระบวนการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาเป็น ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน คำนึงถึงพัฒนาการของเด็กนักเรียน มีความกระตือรือร้นและปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่เสมอ ส่วนในด้านการเพิ่มเวลาเรียนนั้นครูให้ความสำคัญอยู่ในระดับต่ำ อาจเป็นเพราะโครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรเสริมประสบการณ์ชีวิตในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นั้นมีเพียง 5 หน่วยเท่านั้น เวลาที่หลักสูตรกำหนดให้เพียงพอแล้วและในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดความสนุกสนานนั้นผลการประเมินครูยอมรับอยู่ในระดับต่ำเป็นเพราะครูผู้สอนยังมีความกังวลเกี่ยวกับเนื้อหา ครูผู้สอนยังมีความคิดแบบเดิม ที่สอนมุ่งเน้นทางด้านเนื้อหาามาก และอีกเหตุผลหนึ่ง คือ หลักสูตรฉบับปรับปรุง

เห็นการเรียนรู้การสอนที่เน้นกระบวนการซึ่งเป็นแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูคิดว่าใหม่
 ยังไม่มีความเข้าใจ และมีความเข้าใจเพียงพอ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ
 ยุทธศักดิ์ ชมแสน (2535 : 81-82) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การเผยแพร่นวัตกรรมทางการศึกษา
 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ของผู้บริหาร
 โรงเรียนประถมศึกษา พบว่า เรื่องทักษะกระบวนการเป็นเรื่องใหม่ ผู้บริหารเห็นว่าควรที่จะนำ
 ไปทดลองใช้ให้เห็นผลและคุ้มค่าอย่างแท้จริงก่อนที่จะประกาศใช้จริง นอกจากนี้ครูผู้สอนบางส่วน
 ยังเสนอแนะเพิ่มเติมอีกว่า เรื่องทักษะกระบวนการเป็นเรื่องที่ยากที่จะเข้าใจและมีความกังวลว่าจะ
 ไม่สามารถจัดกิจกรรมให้ส่งเสริมเด็กนักเรียนเกิดทักษะกระบวนการได้ ครูผู้สอนต้องการให้หน่วยงาน
 ที่เกี่ยวข้องจัดอบรมให้ครูผู้สอนมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องทักษะกระบวนการ ครูผู้สอนมีความคิด
 เห็นว่า หนังสือหรือสื่อต่าง ๆ ที่กรมวิชาการเผยแพร่เกี่ยวกับเรื่องทักษะกระบวนการไม่เพียงพอที่จะ
 ทำให้ครูผู้สอนเข้าใจและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนการสอนได้ ครูในโรงเรียนขนาดเล็กและเล็กมาก
 มีความท้อแท้ใจในการปฏิบัติงานเพราะขาดความพร้อมทางด้านต่าง ๆ เช่นบุคลากร ครูในโรงเรียน
 ขนาดเล็กต้องทำหน้าที่หลายด้านซึ่ง ไพรจณี กลิ่นกุหลาบ (ไพรรจน์ กลิ่นกุหลาบ, 2533 : 178)
 กล่าวว่าครูประถมศึกษาที่มีบทบาทหลายด้านด้วยกัน ได้แก่ การให้การศึกษา อบรมศีลธรรมจรรยา
 ถ่ายทอดวัฒนธรรม ฝึกอบรมและร่วมกิจกรรมในสังคม นอกจากนี้ยังต้องรับผิดชอบงานต่าง ๆ ใน
 โรงเรียนอีก ดังนั้นครูประถมศึกษาโดยเฉพาะโรงเรียนที่มีบุคลากรน้อยจึงมีภาระกิจมากเมื่อท้ออย่าง
 ต่อเนื่องเป็นเวลานาน ๆ จึงเกิดความเครียดและความท้อแท้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งความท้อแท้ในการ
 ปฏิบัติงานเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอนปัญหาดังกล่าวนั้นหน่วยงานที่
 เกี่ยวข้องควรหาทางแก้ไข

1.4 การประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ในด้านการวัดผลประเมินผลพบว่า การวัดผลประเมินผลจัดทำให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 ครูผู้สอนเอาใจใส่การวัดผลประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน การวัดผลประเมินผล
 ส่งเสริมทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัยและเน้นกระบวนการมาก จัดให้มีการสอนซ่อมเสริม
 อยู่เสมอระเบียบการวัดผลประเมินผลปฏิบัติได้ง่าย และครูควรยอมรับระเบียบการวัดผลและ

ประเมิณผลทุกรายการ ผลการประเมิณครูผู้สอนยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านที่ผู้เรียน
เปลี่ยนพฤติกรรมตามที่หลักสูตรต้องการในระดับสูงนี้ ผลการประเมิณในด้านนี้ครูยอมรับอยู่ใน
ระดับต่ำ

ผลการวิจัยแสดงว่า ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
จังหวัดสุพรรณบุรียอมรับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตด้านการวัดผลประเมิณผลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้อง
กับงานวิจัยของ สมบอง ภูวรากร (2525) ได้ทำการศึกษาความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการ
วัดผลประเมิณผลตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในจังหวัดน่าน พบว่า ครูมีความ
เข้าใจระเบียนการวัดผลประเมิณผลในระดับพอใช้ โดยครูส่วนรวมมีการวัดผลประเมิณผลระหว่าง
เรียน ปลายภาคเรียน ปลายปี อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในด้านที่ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่
หลักสูตรต้องการอยู่ในระดับสูงนี้ครูผู้สอนยอมรับอยู่ในระดับต่ำ เป็นเพราะว่าพฤติกรรมเป็น
เรื่องที่วัดได้ยากต้องใช้ระยะเวลาและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับหลักสูตรประถมศึกษา
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 เน้นกิจกรรมทักษะกระบวนการซึ่ง เกวิท ประจวบพฤกษ์ (2535 : 1-2)
กล่าวว่า ต้องการให้เด็กนักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ให้นักเรียนมีความคิดอย่างรอบคอบและ
เป็นระบบ ให้นักเรียนมีความสามารถในการวางแผน รู้จักคิดมีความสามารถในการปรับเปลี่ยน
ได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังนั้นครูผู้สอนจึงน่าจะเห็นว่านักเรียนจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
ในระดับสูงตามที่หลักสูตรต้องการนอกจากนี้ครูผู้สอนยังแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอีกว่า
เรื่องทักษะกระบวนการเป็นเรื่องใหม่ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือในการวัดผล
ประเมิณผล ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริเพ็ญ เอมละออง (2530) พบว่า ครูส่วนใหญ่
ยังขาดความรู้และทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดผล ซึ่งส่งผลต่อเนื่องกันจนถึงการใช้หลักสูตร
ประถมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ครูผู้สอนเสนอแนวทางแก้ไขว่า ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ
อย่างจริงจังในเรื่องทักษะการสร้างเครื่องมือในการวัดผลประเมิณผล หรือควรมีเครื่องมือมาตรฐาน
ในการวัดทักษะกระบวนการที่เนื้อหาให้ครูผู้สอนนำมาปรับใช้ได้ตามสภาพ นอกจากนี้ควรจัดหาคู่มือ
เผยแพร่ในการสร้างเครื่องมือวัดทักษะกระบวนการให้แก่ครูผู้สอน

1.5 การประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตรพบว่า ผู้บริหารมีความเข้าใจและให้ความสำคัญของ หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต อยู่ในระดับปานกลางมีความเอาใจใส่ในการอบรมสัมมนา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ส่งเสริมขวัญและกำลังใจผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านมี หนังสือคู่มือครู และหนังสืออ่านประกอบ มีอุปกรณ์การสอน มีการประสานงานระหว่างผู้บริหารกับคณา ธิปไตยเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ครูผู้สอนยอมรับในระดับต่ำ และในด้านที่ครูผู้สอนต้องการคำแนะนำ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรในระดับสูง ครูยอมรับในด้านนี้อยู่ในระดับต่ำ

จากผลการวิจัยพบว่า ในการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารมีความเข้าใจหลักสูตร ให้ความสำคัญ หลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ส่งเสริมให้มีการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง มีความสอดคล้องกับงานวิจัย ของกรมวิชาการที่ทำการวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กรมวิชาการ. 2532 : 280-281) ที่พบว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรและการใช้ หลักสูตรเป็นอย่างดี แต่ในทางปฏิบัติจริงแล้ว ผู้บริหารปฏิบัติในระดับปานกลาง นอกจากนั้นผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า คู่มือครูหนังสืออ่านประกอบ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความ สำคัญมากต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ ในเรื่องการบริหารและบริการ หลักสูตรจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย เช่น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการประสานงานกับ คณาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์สิทธิ์ ชัดดีสุวรรณ (2526 : 110) ที่พบว่า การนิเทศการศึกษาของคณาธิปไตยมีส่วนสัมพันธ์กับตัวแปรการบริหารโรงเรียนที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติ ของครูตามแนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และในเรื่องของความช่วยเหลือ แนะนำเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับสูงของครูผู้สอนนั้นผลการประเมินครูผู้สอนยอมรับในระดับต่ำ เป็นเพราะครูผู้สอนต้องการช่วยเหลือแนะนำ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปใช้ไม่จำเป็นต้องช่วยเหลือ ทุกเรื่อง ในบางสิ่งบางอย่างครูผู้สอนอาจจะมีความคิดขึ้นเองบ้าง เพราะครูผู้สอนส่วนใหญ่ มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีมากขึ้น เนื่องจาก มีสถาบันและหน่วยงานต่าง ๆ เปิดโอกาส ให้ครูผู้สอนได้ศึกษาเพิ่มเติม นอกจากนั้นครูผู้สอนยังได้ให้ข้อเสนอแนะอีกว่า การนำหลักสูตร ประถมศึกษาลดฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ไปใช้ควรจะมีการประสานงานของหน่วยต่าง ๆ นำไปใช้

กรมวิชาการมีความเห็นอีกอย่าง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความเห็นอีกอย่าง ครูผู้สอนมีความสับสน การให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ควรกระทำอย่างต่อเนื่องและจริงจังการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรนั้น ควรมีแผนท่อย่างต่อเนื่อง ระยะเวลาในการอบรมสัมมนาส่วนใหญ่ผู้เรียนเกินไปด้วยเฉพาะวัสดุท้ายของการอบรมจะไม่เป็นไปตามตารางอบรมเร่งรัดเนื้อหาหรือบางครั้งก็ตัดเนื้อหาบางส่วนออกบ้าง ตั้งให้มีการจัดทบทวนแต่ละครั้งควรคำนึงถึงคุณภาพที่เหมาะสมกับงบประมาณที่ใช้และเมื่ออบรมเสร็จควรมีแผนติดตามผู้ที่เข้ารับการอบรมด้วย ครูผู้สอนเสนอแนะว่าการที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ก้าวทันพัฒนาที่ครูผู้สอนที่มีศักยภาพสูงขึ้น ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณในด้านนี้ให้มากขึ้น เป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ

1.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดสุพรรณบุรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.3582 จากคะแนนเต็ม 70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 60.5117 ซึ่งผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับกับผลการประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจากครูผู้สอน ซึ่งมีความคิดเห็นยอมรับหลักสูตร ประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัย มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์สิทธิ์ ชัดดีสุวรรณ (2526 : 97) ที่ทำการศึกษาตัวแปร ที่บ่งชี้ความแตกต่างในการปฏิบัติของครูตามแนวการใช้หลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ว่า ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรของครู ความสามารถในการสอนของครูเป็นตัวบ่งชี้ ปริมาณและคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนให้แตกต่างกัน

2. ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีประสบการณ์ในการสอน 0-10 ปี มีการประเมินผลหลักสูตรแตกต่างจากครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นในการประเมินผลหลักสูตรไม่แตกต่างกันซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การค้นพบว่าความแตกต่างด้านประสบการณ์ในการสอนไม่ให้อิทธิพลต่อการประเมินผล
 หลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของครูผู้สอนนั้นอาจเป็น เพราะก่อนที่จะนำหลักสูตรประณ-
 ศึกษานับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ไปใช้ครูผู้สอนได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรเป็นเวลา
 เท่ากันทุกคน ครูผู้สอนได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับหลักสูตรเท่ากัน และอีกประเด็นหนึ่งอาจเป็นเพราะ
 การแบ่งช่วงเวลาของตัวแปรด้านประสบการณ์ 0-10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไปเป็นช่วงเวลาที่กว้าง
 เกินไปอาจทำให้ครูผู้สอนเกิดความสับสนในการประเมินผลหลักสูตรในแตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ความ
 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อูซา ขำประยูร (2529 : 141) ที่พบว่า ประสบการณ์ในการสอนไม่
 ให้อิทธิพลต่อความสับสนหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พุทธศักราช 2521

3. ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีผู้ต่ำกว่าปริญญาตรี มีการประเมินผลหลักสูตรแตกต่างจากครูที่มีผู้ตั้งปริญญาตรี
 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพื่อพิจารณาองค์
 ประกอบย่อยของหลักสูตรพบว่า ในด้านโครงสร้างเนื้อหา และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
 ครูที่มีผู้ต่ำกว่าปริญญาตรี มีการประเมินผลหลักสูตรแตกต่างจากครูที่มีผู้ตั้งปริญญาตรีขึ้นไป
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านการวัดผลประเมินผล ครูที่มีผู้ต่ำกว่าปริญญาตรี
 มีการประเมินผลหลักสูตรแตกต่างจากครูที่มีผู้ตั้งปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 .001 ส่วนทางเป้าหมายของหลักสูตรและด้านการบริหารและบริหารหลักสูตร ครูที่มีผู้
 ต่ำกว่าปริญญาตรีมีการประเมินผลหลักสูตรแตกต่างจากครูที่มีผู้ตั้งปริญญาตรีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า โดยทั่วไปครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีผู้ต่ำกว่าปริญญาตรีมีการประเมินผลหลักสูตรแตกต่าง
 จากครูที่มีผู้ตั้งปริญญาตรีขึ้นไป ในด้านโครงสร้างเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้าน
 การวัดผลประเมินผล ส่วนที่ไม่แตกต่างกันก็ต่อด้าน จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการบริหารและ
 บริหารหลักสูตร ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
 (เพ็ญศรี ถิ่นภ. น.ป.ป. ; อ้างอิงมาจาก คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2521 : 18)
 ที่กล่าวการวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจของครู เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

พบว่าครูที่มีวุฒิต่างกันมีความเข้าใจหลักสูตรแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา ขำระบูร (2529 : 123-152) ได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่า ครูที่มีวุฒิต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรแตกต่างกัน

4. เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และ เมื่อวิเคราะห์ผลของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างจากโรงเรียนขนาดเล็กและ เล็กมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดกลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างจาก โรงเรียนขนาดเล็กและ เล็กมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่โรงเรียนขนาดใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและ เล็กมาก โรงเรียนขนาดกลางมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและ เล็กมาก

จากผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดเล็กและ เล็กมาก เป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางมีความพร้อมทางด้านต่าง ๆ มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดเล็กมาก เช่นความพร้อมทางด้านอาคารเรียน บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และนอกจากนี้นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางมีพื้นฐานทางสังคม และครอบครัวแตกต่างจากโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดเล็กมาก ดังที่ฮันท์ทรี ภูนิรัตน์ (2533 : 24) พบว่าโรงเรียนใดก็ตามที่มีกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และครูให้ความสนใจติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน อย่างใกล้ชิด โรงเรียนก็จะมีแนวโน้มที่จะแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าโรงเรียนอื่น นอกจากนั้นนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีพื้นฐานทางสังคม และครอบครัว ดีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดเล็กมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณันท์ บริษาสุชาติ (2533 : 79) ที่พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ

5. นักเรียนที่เรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรสูง- กับนักเรียนที่เรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนที่เรียนจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 44.1337) สูงกว่านักเรียนที่เรียนจากครูที่มีการประเมินผลหลักสูตรต่ำ (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 42.8715) แสดงให้เห็นว่า การที่ครูผู้สอนหลักสูตรมีทัศนคติที่ดี ต่อหลักสูตร จะส่งผลถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตามความมุ่งหมายของหลักสูตรสูงขึ้นตามไปด้วยซึ่งมีความสอดคล้องกับ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 6) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติหรือพฤติกรรมในการแสดงออกกับทัศนคติมีความสัมพันธ์และมีผลซึ่งกันและกัน ทัศนคติมีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรม นอกจากนี้ คางเคื่อน พันธุมนาวัน (2533 : 7) ยังกล่าวว่า องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ (action tendency component) ของทัศนคติจะเกิดเมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่า และมีความรู้สึกรับชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นแล้ว สิ่งนี้สอดคล้องกันซึ่งติดตามมาคือ ความพร้อมที่จะกระทำให้สอดคล้องกับความรู้สึกของคนต่อสิ่งนั้นด้วย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการประเมินผลสภาพการณ์หลักสูตรไปใช้เป็นเป็นแรก โดยทำการประเมินจากครูผู้สอนโดยตรง แม้ในงานวิจัยในครั้งนี้จะทำการประเมินผลหลักสูตรในวงแคบภายในจังหวัดสุพรรณบุรี แต่ผลการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำไปปรับปรุงหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรมีการประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรควรมีแผนงานประชาสัมพันธ์ พัฒนา และติดตามการใช้อัตลักษณ์อย่างจริงจัง ควรจะมุ่งเน้นการพัฒนา ครูผู้สอนเป็นอันดับแรก

2. ควรหารูปแบบที่ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ และยอมรับหลักสูตร เพราะจากผลการวิจัยที่พบว่า ครูที่ยอมรับหลักสูตร และมีทัศนคติที่ดีต่อหลักสูตรจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3. ควรส่งเสริมให้นักเรียนที่เรียนแบบโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เช่น หารูปแบบการจัดการเรียนการสอนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดบริการเรื่องของสื่อและงบประมาณให้เพียงพอ

4. ควรส่งเสริมให้ผู้บริหาร มีความรู้ ความเข้าใจ และยอมรับหลักสูตร เพื่อจะส่งผลต่อการให้ความร่วมมือ การสนับสนุนให้นักเรียนได้ถูกต้องตามแนวที่หลักสูตรต้องการ

5. ผู้บริหารโรงเรียน ต้องส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่ครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรหาการประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ในทุกกลุ่มประสบการณ์ ควรร่วมมือกับหลายหน่วยงานหาการประเมินผลเก็บรวบรวมข้อมูลในหลาย ๆ ด้าน และหลาย ๆ วิชา

2. ควรหาการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตรในตัวแปรอื่น เช่น ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรของครูผู้สอนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต การอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร ครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีแต่มีประสบการณ์เ็นต่างกัน ครูที่มีวุฒิปริญญาซึ่งมีประสบการณ์ในการสอนต่างกันซึ่งตัวแปรดังกล่าวจะมีผลต่อการนำหลักสูตรไปใช้หรือไม่

3. ควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างในการประเมินผลหลักสูตร เช่น ประเมินผลจากผู้บริหาร คณาจารย์ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดอื่น เช่น สำนักงานการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

4. แบบสอบถามการประเมินผลหลักสูตร อาจจะใช้ของมาตรวัดทัศนคติของ Likert แทนได้ เพราะสร้างง่าย ง่ายต่อการสอบถามมีความคุ้นเคยและภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย

บรรณาธิการ

บรรณานุกรม

- โกวิท ประวาทพุกเก. "การขยายตัวของหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง)," วารสารวิจัยสังคม. 12(137) : พฤษภาคม, 2535.
- แก้วดา คณาภรณ์. "การดำเนินงานเสริมประสบการณ์ชีวิตนักเรียน," นเรศวรวิจัย. หน้า 56-68. กรุงเทพฯ : วิทยานันท์, 2532.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. เกณฑ์มาตรฐานครูชั้นที่ และสิ่งก่อสร้างโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองวิชาการสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2532.
- คณะกรรมการการศึกษาระดับมัธยมศึกษา, สำนักงาน. งานวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักคณะกรรมการการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2521.
- _____. การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2526.
- _____. การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2527.
- จันทน์ พรหมสัมพันธ์. การขยายตัวของโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อให้เกิดทักษะกระบวนการการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- ฉันทนา ฐิติรัตน์. "การส่งเสริมศักยภาพครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา," วารสารศึกษาแห่งชาติ. 24(4) : เมษายน-พฤษภาคม, 2533.
- ข้อดี เพชรรัตน์. การศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ม.ป.ป.
- หม่อมเจ้า กุญชร ณ อยุธยา. การวัดผลและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มปป, 2530.
- เชิดศักดิ์ วิชาใจ. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา. สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและวัดวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

ดวงเดือน พิธุภามาวัน, ดร. เอกสารประกอบการฝึกอบรม การวิจัยขั้นสูงทางพฤติกรรมศาสตร์.

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

ทัศนยา เขมมาณี, ดร. "การประเมินผลหลักสูตร" หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและ

แนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สารมวลชน, 2520.

ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร. (ตอนที่ 2) กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู, 2504.

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. การพัฒนาหลักสูตรสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย มหิดล, 2527.

บุญส่ง นิลแก้ว. การประเมินหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวัดผลและประเมินผล.

มหาวิทยาลัย เชียงใหม่. ปริญญาโท นส.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. พัฒนการวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย กรุงเทพฯ :

พระพัฒนา, 2520.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

ไพโรจน์ กลั่นอุบลาม. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของครู ประถมศึกษา

ภาคกลาง. ปริญญาโท นส.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

ภิญญา ถิรภททธร. "องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ," ใน
สารพัฒนามนุษย์. หน้า 17. กรุงเทพฯ : 2534.

ยุทธศักดิ์ สมแสง. การเผยแพร่ผลการวิจัยทางการศึกษาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการยอมรับหลักสูตร
ประถมศึกษา. กรมการฝึกหัดครู, 2535.

รวิวรรณ อังคนุรักษ์ดิษฐ์. เอกสารค่าต่อวิชา ว.ผ. 306 การวัดทัศนคติเบื้องต้น. ชลบุรี
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2533.

แรมสมร อยู่สอาด, ดร. การสร้างและการใช้หลักสูตรประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : มูลนิธิส่งเสริมพัฒนาเด็ก, 2533.

วัฒน์ ถาโถม และอังคณา ถาโถม. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

ศึกษาพจนานัด, 2531

_____. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ทวีติการพิมพ์, 2524.

วสันต์ ธีรธรรมา. การประเมินผลหลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช

2521 ในเขตการศึกษา 1. ปรินทิพินันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย-

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

วิชาการ, กรม. คู่มือการประเมินการใช้หลักสูตร ด้วยตนเองของโรงเรียน. กรุงเทพฯ :

คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.

_____. รายงานการวิจัยเรื่อง กระบวนการหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.

_____. เอกสารการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มัธยมศึกษาตอนต้น

พุทธศักราช 2521 วิจัยศึกษาทดลองปลาย พุทธศักราช 2524. กรุงเทพฯ : 2532.

วิชัย ธีรธรรมา. การพัฒนาระบบการวัดและการสอบ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2533.

วิชัย วงษ์ใหญ่, รศ. ดร. การพัฒนาระบบหลักสูตรแบบครบวงจร. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสนา,

2535.

วรรณวิมล ขันสุชาดิ. ตัวแบบที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริม

ประสบการณ์ชีวิต จากเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดปัตตานี. ปรินทิพินันท์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

ศักดิ์สิทธิ์ ชัดดีสุวรรณ. ด้านใช้ความแตกต่างความถนัดกับข้อสอบ ตามแนวการใช้หลักสูตร

ประถมศึกษาพุทธศักราช 2521. ปรินทิพินันท์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

ศุภวัฒน์ เอมโวช. การวิเคราะห์วิชาพื้นฐานทั่วไปในหลักสูตรการศึกษาศ. 2524.

ปรินทิพินันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.

_____. รายงานสัมมนาระดับชาติเรื่อง หลักสูตรประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531. 167 หน้า

_____. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532. 150 หน้า

สัจด์ อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2532.

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัยเด็ก. การวิจัยหลักสูตรประถมตอนต้น. โครงการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษา 2506 กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ รายงานการวิจัย โรงพิมพ์สุภา, 2509. 399 หน้า

สร้อยเพ็ญ เอมละออง. ความคิดเห็นของครูดีเด่น ผู้บริหารโรงเรียนดีเด่น และผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ และคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.

สุภกัญญา สุจริตจักร. ปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.

สมปอง ภูวรางกูร. การประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครูการ : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

สันต์ ธรรมบารุง. หลักสูตรและการบริการหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.

สุนันดร คุณาบุตร. หลักสูตรและการเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2518.

สมเจตนา วงศ์สว่าง. การศึกษานโยบายการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพชีวิต หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 12. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.

สมนึก ส้มทอง และชาติรี आयโณณะ. หลักสูตรและแบบเรียน ชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2522.

สมพงษ์ สิงห์พล. "หลักสูตรประถมศึกษา พื้นฐานสำหรับการเปลี่ยนแปลง," ใน ศึกษาศาสตร์. หน้า 123-125. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท. 2527.

สมยศ โขศลภาพร. การประเมินผลการใช้หลักสูตรหน่วยประชากรศึกษา พุทธศักราช 2521 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย มหิดล, 2528. อัดสำเนา.

อนันต์ ศรีโสภณ. หลักการวิจัยเบื้องต้น. วัฒนาพานิช, 2521.

อุษา ขำประยูร. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษาหลักสูตรปรับปรุงเพื่อปรับปรุงชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

Bloom Benjamin S. Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning. 1971.

Cronbach, Lee J. "Course Improvement Through Evaluation". Teachers College Record 64, 672 (May 1963)

Harlen, Wyne. "Change and Development in Evaluation Strategy," in Curriculum Evaluation Today : Trends and Application. London : School Council Publication, 1976.

Hilda, Taba. Curriculum Development Theory and Practice. Harcourt, Brace and World, Inc., 1963.

Newcomb, Theodore M. Social Psychology. New York : The Dryden Press Inc., 1954.

Robert, Pearson. "Boy and the New Social studies," The Social Studies Lxiv. p. 315 1973.

Say, Galen J. and Alexander. William M. Planing Curriculum for School. New York : Holt Rineheart and Wictor. Inc., 1974.

Stufflebeam, Daniel. Educational Evaluation and Decision Making. Itasag, III : F.E. Peacock Publishers. Inc., 1971.

Therstone , L.L. "Attitude Can be Measared," Reading in Attitude Theory and Measurement. p. 77 Edited by Martin Fishbein, New York : John Wiley and Sons, Inc., 1957.

חומאסרת

ภาคผนวก ก

รายชื่อ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเที่ยงตรง
ของแบบสอบถามและ
รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

1. รศ.ดร.วิระยุทธ วิเชียรชาติ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. อาจารย์ดวงชัย แผลีวัน	นักวิชาการการศึกษา 6 ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ
3. อาจารย์กุญแจ ยืนยงค์	ศึกษานิเทศก์ ระดับ 7 จังหวัดสุพรรณบุรี

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสุพรรณบุรี

1. โรงเรียนบ้านรางโพธิ์	สبو. อุทอง
2. โรงเรียนวัดคอนสุโข	สبو. อุทอง
3. โรงเรียนวัดจามปา	สبو. อุทอง
4. โรงเรียนวัดโพธิ์ทองเจริญ	สبو. อุทอง
5. โรงเรียนวัดบ่อคู	สبو. อุทอง
6. โรงเรียนวัดคุ้งน้ำ	สبو. อุทอง
7. โรงเรียนวัดทุ่งดินคำ	สبو. อุทอง
8. โรงเรียนวัดคลองต้น	สبو. อุทอง
9. โรงเรียนวัดสระพังลาน	สبو. อุทอง
10. โรงเรียนวัดสามัคคีธรรม	สبو. อุทอง
11. โรงเรียนวัดสร้อยเพชร	สبو. อุทอง
12. โรงเรียนวัดกลางบ้านดอน	สبو. อุทอง
13. โรงเรียนวัดห้วยดินคำ	สبو. ค้านช้าง
14. โรงเรียนบ้านรังงาม	สبو. ค้านช้าง
15. โรงเรียนวัดค้านช้าง	สبو. ค้านช้าง
16. โรงเรียนนิคมสร้างตนเองกระเทียม	สبو. ค้านช้าง
17. โรงเรียนวัดหนองเปาะ	สبو. ค้านช้าง
18. โรงเรียนบ้านพุ่มงา	สبو. ค้านช้าง
19. โรงเรียนบ้านหนองผือ	สبو. ค้านช้าง
20. โรงเรียนวัดบ่อกรู	สبو. เดิมบางนางบวช
21. โรงเรียนวัดวังกุลา	สبو. เดิมบางนางบวช
22. โรงเรียนวัดท่าเกวียน	สبو. เดิมบางนางบวช
23. โรงเรียนวัดกว้างสามยอด	สبو. เดิมบางนางบวช

24. โรงเรียนวัดท่ามะนาว	สبو. เดิมบางนางบวช
25. โรงเรียนวัดป่าสะแก	สبو. เดิมบางนางบวช
26. โรงเรียนวัดกำแพง เขียว	สبو. เดิมบางนางบวช
27. โรงเรียนวัดคอนตาล	สبو. เดิมบางนางบวช
28. โรงเรียนศรีทรงธรรม	สبو. เดิมบางนางบวช
29. โรงเรียนบ้านหนองกรด	สبو. เดิมบางนางบวช
30. โรงเรียนวัดบางซอ	สبو. สองพี่น้อง
31. โรงเรียนวัดโคกขี้เหล็ก	สبو. สองพี่น้อง
32. โรงเรียนวัดท่าจัด	สبو. สองพี่น้อง
33. โรงเรียนบ้านหมื่นพรรัตน์	สبو. สองพี่น้อง
34. โรงเรียนหัวโพธิ์	สبو. สองพี่น้อง
35. โรงเรียนหนองโพธิ์	สبو. สองพี่น้อง
36. โรงเรียนวัดเวฬุวัน	สبو. สองพี่น้อง
37. โรงเรียนสาธิตทอง	สبو. สองพี่น้อง
38. โรงเรียนบ้านหัวกลับ	สبو. สองพี่น้อง
39. โรงเรียนบ้านสะแก	สبو. สองพี่น้อง
40. โรงเรียนวัดหนองพันเพา	สبو. สองพี่น้อง
41. โรงเรียนวัดทับกระดาน	สبو. สองพี่น้อง
42. โรงเรียนวัดปากคลองกุ่ม	สبو. บางปลาหมอ
43. โรงเรียนวัดบึงคา	สبو. บางปลาหมอ
44. โรงเรียนวัดโบสถ์	สبو. บางปลาหมอ
45. โรงเรียนวัดดอนตาจีน	สبو. บางปลาหมอ
46. โรงเรียนคลองโมง	สبو. บางปลาหมอ
47. โรงเรียนวัดขวาง	สبو. บางปลาหมอ
48. โรงเรียนวัดชีปะขาว	สبو. บางปลาหมอ

49. โรงเรียนบางใหญ่	สبو. บางปลาหมี่
50. โรงเรียนตะลุ่ม	สبو. บางปลาหมี่
51. โรงเรียนช่องลม	สبو. บางปลาหมี่
52. โรงเรียนวังปลื้ม	สبو. ศรีประจันต์
53. โรงเรียนวัดหนองจิก	สبو. ศรีประจันต์
54. โรงเรียนวัดบ้านกร่าง	สبو. ศรีประจันต์
55. โรงเรียนเปลายนาวา	สبو. ศรีประจันต์
56. โรงเรียนหนองเพียน	สبو. ศรีประจันต์
57. โรงเรียนม่วงเจริญผล	สبو. ศรีประจันต์
58. โรงเรียนท้ายเจริญ	สبو. ศรีประจันต์
59. โรงเรียนวัดสามชุก	สبو. สามชุก
60. โรงเรียนหนองสังข์ทอง	สبو. สามชุก
61. โรงเรียนดอนไร่	สبو. สามชุก
62. โรงเรียนบ้านทิง	สبو. สามชุก
63. โรงเรียนเลาดึงห์	สبو. สามชุก
64. โรงเรียนวัดวังหว้า	สبو. สามชุก
65. โรงเรียนทุ่งแก	สبو. สามชุก
66. โรงเรียนวัดสารภี	สبو. เมือง
67. โรงเรียนวัดพิหารแดง	สبو. เมือง
68. โรงเรียนบ้านคันศร	สبو. เมือง
69. โรงเรียนวัดดอนกลาง	สبو. เมือง
70. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์	สبو. เมือง
71. โรงเรียนวัดรางกระทุ่ม	สبو. เมือง
72. โรงเรียนวัดพันตึง	สبو. เมือง
73. โรงเรียนวัดอุยา	สبو. เมือง

74. โรงเรียนกุฏิทอง	สبو. เมือง
75. โรงเรียนวัดลาดกระฉับ	สبو. เมือง
76. โรงเรียนสฤณบัณเฑีย	สبو. เมือง
77. โรงเรียนบ้านวังกุ่ม	สبو. เมือง
78. โรงเรียนสุพรรณบุรี	สبو. เมือง
79. โรงเรียนท่าเสด็จ	สبو. เมือง
80. โรงเรียนบ้านยมเมื่อ	สبو. คอนเจ็คย์
81. โรงเรียนวัดราษฎร์รัง	สبو. คอนเจ็คย์
82. โรงเรียนหนองสลับใจ	สبو. คอนเจ็คย์
83. โรงเรียนบ้านสระด่าน	สبو. คอนเจ็คย์
84. โรงเรียนบ้านโคกหม้อ	สبو. คอนเจ็คย์
85. โรงเรียนบ้านกรวด	สبو. คอนเจ็คย์
86. โรงเรียนหนองกระถิน	สبو. หนองหญ้าไซ
87. โรงเรียนราษฎร์รัง	สبو. หนองหญ้าไซ
88. โรงเรียนวัดปลื้ม	สبو. หนองหญ้าไซ
89. โรงเรียนทัพตาแทน	สبو. หนองหญ้าไซ
90. โรงเรียนบ้านหนองแทน	สبو. หนองหญ้าไซ
91. โรงเรียนบ้านทุ่งคอก	สبو. สองพี่น้อง
92. โรงเรียนสุพรรณภูมิ	สبو. เมือง

ภาคผนวก ข

เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

5 มีนาคม พ.ศ. 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้บริหารโรงเรียน.....

ดิฉัน นางสาวรังค์ ตูบุษากร นักศึกษาปริญญาโท เอกการประถมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ทำวิจัยเรื่อง การประเมินผลหลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ขอความกรุณาจากท่านให้ครูผู้สอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ช่วยตอบแบบสอบถาม

งานวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จล่วงไปไม่ได้หากไม่ได้รับความกรุณาจากท่าน ดิฉันหวังว่า คง
ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวรังค์ ตูบุษากร)

นักศึกษาระดับปริญญาโท เอกการประถมศึกษา

มศว ประสานมิตร

แบบสอบถามเพื่อประเมินผลหลักสูตร
 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
 ปีการศึกษา 2535
 แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบไปด้วย 3 ตอนด้วยกันคือ

- ตอนที่ 1 คำนึงถึงในการกรอกแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 3 การประเมินผลหลักสูตรในหมวดต่าง ๆ คือ
- หมวดที่ 1 จุดประสงค์ของหลักสูตร
 - หมวดที่ 2 โครงสร้างเนื้อหา
 - หมวดที่ 3 กิจกรรมการเรียนการสอน
 - หมวดที่ 4 การวัดผลประเมินผล
 - หมวดที่ 5 การบริหารและบริการหลักสูตร

โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริงของท่าน

1. คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม

- แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การประเมินผลหลักสูตรเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นยิ่ง เพราะการประเมินผลหลักสูตรจะช่วยให้ทราบถึงลักษณะเด่นและจุดบกพร่องของหลักสูตรที่ใช้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และแนวทางการพัฒนาหรือปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหลักสูตร เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักสูตรที่ดี มีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะ สอดคล้องกับความต้องการทางการศึกษาของชาติ

แนวการประเมินผลหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพสูงวิธีหนึ่งก็คือ การประเมินผลหลักสูตรจากผู้ให้หลักสูตรโดยตรง ดังนั้นข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านจึงมีความหมายและความสำคัญยิ่งในการที่จะนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

- คำถามในแบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 5 หมวด คือ

หมวดที่ 1 เกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตร มี 8 ข้อ

หมวดที่ 2 เกี่ยวกับโครงสร้าง เนื้อหา ในหลักสูตร มี 9 ข้อ

หมวดที่ 3 เกี่ยวกับการเรียนการสอน มี 10 ข้อ

หมวดที่ 4 เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล มี 10 ข้อ

หมวดที่ 5 เกี่ยวกับการบริหารและบริการหลักสูตร มี 8 ข้อ

รวม 45 ข้อ

- คำถามแต่ละข้อ มีข้อความที่มีความหมายตรงกับข้ามกันเป็นคู่ ๆ ให้ท่านพิจารณาว่า คำถามเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคุณลักษณะและข้อเท็จจริงตามลักษณะใดมากที่สุด แล้วกรอเครื่องหมาย + กับตัวเลขในช่องให้สอดคล้องกับความคิด และประสบการณ์ในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2535 ที่ผ่านมา

ความหมายของตัวเลข

เลข 3 แสดงว่ามีความคิดเห็นหรือ เป็นข้อเท็จจริงในด้านด้านหนึ่งมาก

เลข 2 แสดงว่ามีความคิดเห็นหรือ เป็นข้อเท็จจริงในด้านด้านหนึ่งปานกลาง

เลข 1 แสดงว่ามีความคิดเห็นหรือ เป็นข้อเท็จจริงในด้านด้านหนึ่งน้อย

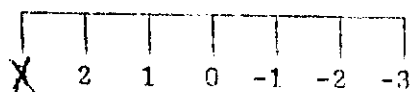
เลข 0 แสดงว่ามีความคิดเห็นเท่ากับระหว่างสองด้าน

- ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

จุดประสงค์ของหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ข้อที่ 21 เข้าใจสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของสังคม

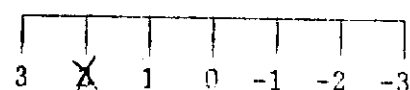
จุดประสงค์ข้อนี้ชัดเจน

จุดประสงค์ข้อนี้คลุมเครือ

(แสดงว่าจุดประสงค์ข้อนี้มีความชัดเจนมาก)

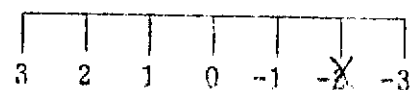
จุดประสงค์ข้อนี้ชัดเจน

จุดประสงค์ข้อนี้คลุมเครือ

(แสดงว่าจุดประสงค์ข้อนี้มีความชัดเจนปานกลาง)

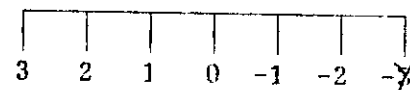
จุดประสงค์ข้อนี้ชัดเจน

จุดประสงค์ข้อนี้คลุมเครือ

(แสดงว่าจุดประสงค์ข้อนี้มีความคลุมเครือปานกลาง)

จุดประสงค์ข้อนี้ชัดเจน

จุดประสงค์ข้อนี้คลุมเครือ

(แสดงว่าจุดประสงค์ข้อนี้มีความคลุมเครือมาก)

จุดประสงค์ข้อนี้ชัดเจน

จุดประสงค์ข้อนี้คลุมเครือ

(แสดงว่าจุดประสงค์ข้อนี้มีความชัดเจนและคลุมเครือพอ ๆ กัน)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำสั่งแจง โปรดทำเครื่องหมาย x ลงใน () และเติมคำในช่องว่างที่เว้นตามความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ () ชาย
() หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ประสบการณ์การสอน () 0 - 10 ปี
() มากกว่า 10 ปี
4. วุฒิทางการศึกษา ()ต่ำกว่าปริญญาตรี
() ตั้งแต่ปริญญาศรีขึ้นไป
5. โรงเรียนที่ท่านสอนขณะนี้ () มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน
() มีนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน
() มีนักเรียนตั้งแต่ 301 - 900 คน
() มีนักเรียนตั้งแต่ 901 คนขึ้นไป
6. สอนอยู่โรงเรียน.....

3. การประเมินผลหลักสูตรในหมวดต่าง ๆ

หมวดที่ 1 เกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตร

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กำหนดจุดประสงค์ไว้เป็น ป.02 ทั้งหมด 21

จุดประสงค์

1. รู้และ เข้าใจสภาพปัญหา
2. เสนอแนวทางแก้ปัญหาตามที่เรียนรู้
3. เลือกเรียนวิธีแก้ปัญหาตามที่เรียนรู้
4. แก้ปัญหาตามคำแนะนำ
5. ปรับปรุงแก้ไขปัญหาคตามคำแนะนำ
6. รู้และ เข้าใจหลักการ วิธีการ เหตุผลทางวิทยาศาสตร์
7. สนใจเรียนรู้วิทยาศาสตร์
8. เข้าใจลักษณะการกระทำ ที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์
9. ปฏิบัติตนในการดูแลรักษาสุขภาพกายและจิตตามคำแนะนำ
10. เข้าใจประโยชน์ของการทำทานกลุ่ม
11. ทานร่วมกับผู้อื่นได้ความขึ้นตอนของการทำทานกลุ่มที่กำหนด
12. เข้าใจเรื่องการประกอบอาชีพของชุมชน
13. เข้าใจและ เห็นประโยชน์ของศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ
14. ปฏิบัติตนในการอนุรักษ์และบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และทรัพยากร

ธรรมชาติ ตามคำแนะนำ

15. เข้าใจความสำคัญและประโยชน์ของความรู้ ข่าวสาร และข้อมูล
16. รวบรวมความรู้ ข่าวสาร และข้อมูลตามคำแนะนำ
17. เข้าใจหน้าที่และวิธีการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ต่อครอบครัว ชุมชน

ประเทศชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ถูกต้องและ เหมาะสมตามคำแนะนำ

18. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ ต่อครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ถูกต้อง เหมาะสม ตามคำแนะนำ

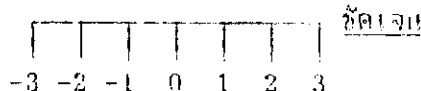
19. ผู้เข้าใจหลักธรรมและใช้การปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา

20. ปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา ตามคำแนะนำ

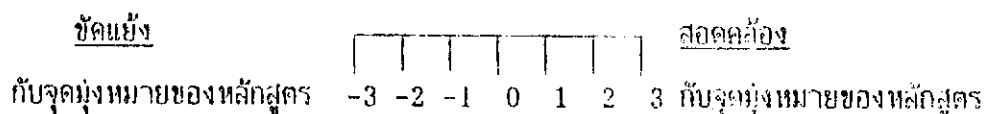
21. เข้าใจสภาพแวดล้อม และการรับผิดชอบต่อสังคม

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้งหมด 21 ข้อ นี้อย่างไร

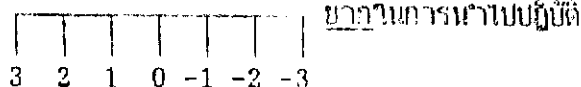
1. คลุมเครือ

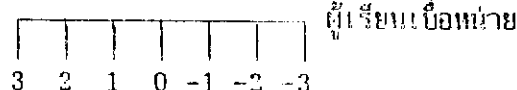
2. ชัดเจน

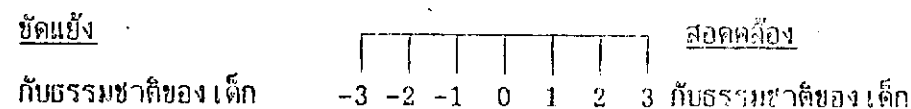
3. ง่าย ในการนำปฏิบัติ

4. ผู้เรียนสนใจ

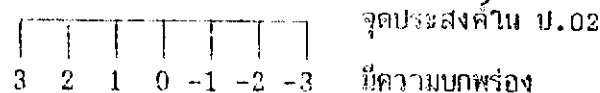

5. ชัดเจน

6. จุดประสงค์ใน บ.02

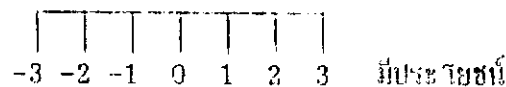
มีความ**สมบูรณ์**

จุดประสงค์ใน บ.02

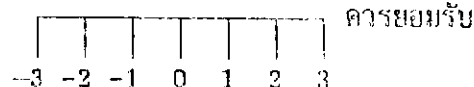
มีความ**บกพร่อง**

7. ไร้ประโยชน์

มีประโยชน์

8. ควรปรับปรุง

ควรยอมรับ

จากข้อ 1 ถ้าท่านมีความคิดเห็นว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง 21 ข้อ มีความครอบคลุมหรือ
โปรดแสดง เหตุผลและยกตัวอย่างจุดประสงค์ในข้อใด

.....

จากข้อ 5 ถ้าท่านมีความคิดเห็นว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง 21 ข้อ ขัดแย้งกับ
ธรรมชาติของเด็ก โปรดแสดง เหตุผลและยกตัวอย่างจุดประสงค์ในข้อใด.....

.....

จากข้อ 6 ถ้าท่านมีความคิดเห็นว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง 21 ข้อ มีความบกพร่อง
โปรดระบุว่ามีความบกพร่องทางด้านใด.....

.....

จากข้อ 8 ถ้าท่านมีความคิดเห็นว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง 21 ข้อ ควรปรับปรุง
โปรดเสนอแนะว่าควรปรับปรุงอย่างไร.....

.....

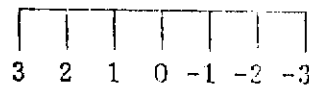
หากท่านมีปัญหาหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตร เพิ่มเติมอีกหรือไม่ถ้ามี
โปรดระบุ

.....

หมวดที่ 2 เกี่ยวกับโครงสร้างเนื้อหา

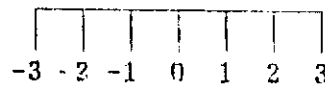
โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แบ่งออกเป็น 5 หน่วย คือ สิ่งมีชีวิต ชีวิตในบ้าน สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา ชาติไทย ข้าวและเหตุการณ์และวันสำคัญ ทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วยต่อไปนี้

1. ถูกต้อง ตามหลักวิชาการ

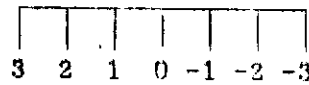
ไม่ถูกต้อง ตามหลักวิชาการ

2. คลุมเครือ

ชัดเจน

3. สอดคล้อง

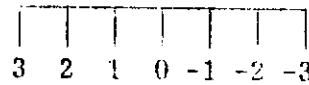

ขัดแย้ง

กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

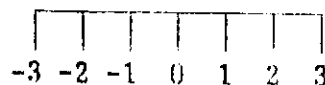
กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

4. ปรับใช้ตามสภาพท้องถิ่นได้ง่าย

ปรับใช้ตามสภาพท้องถิ่นได้ยาก

5. ขัดแย้งกับชีวิตประจำวัน

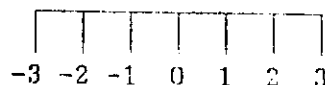
สอดคล้อง

และสภาพสังคม ปัจจุบัน

กับชีวิตประจำวันและสภาพ

สังคมปัจจุบัน

6. การจัดเนื้อหาในแต่ละหน่วย

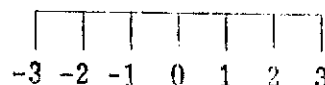

การจัดเนื้อหาในแต่ละหน่วย

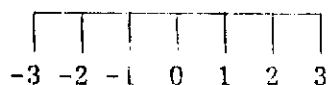
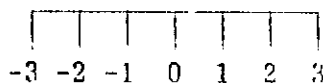
สับสนวุ่นวาย

เป็นระเบียบขั้นตอน

7. ขัดแย้งกับธรรมชาติของเด็ก

สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก

8. ผู้เรียนเหนื่อยหน่ายผู้เรียนกระตือรือร้น9. การปรับปรุงการยอมรับ

จากข้อ 2 ถ้าท่านมีความคิดเห็นว่าเป็นโครงสร้าง เนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีความคลุมเครือ โปรดระบุว่าคุณคลุมเครืออย่างไรและยกตัวอย่างประกอบ.....

.....

.....

.....

จากข้อ 4 ถ้าท่านมีความคิดเห็นว่าเป็นโครงสร้าง เนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ปรับใช้ตามสภาพท้องถิ่นได้ยาก โปรดระบุว่าเพราะเหตุใด และยกตัวอย่าง เนื้อหาในหน่วยใด.....

.....

.....

.....

จากข้อ 9 ถ้าท่านมีความคิดเห็นว่าเป็นโครงสร้าง เนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ควรปรับปรุง โปรดเสนอแนวคิดในการปรับปรุงแก้ไข.....

.....

.....

.....

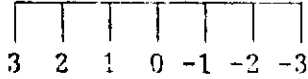
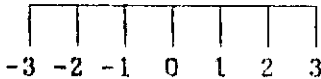
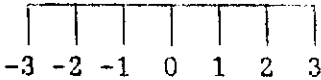
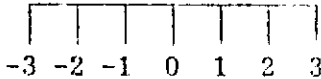
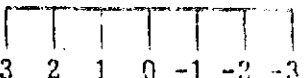
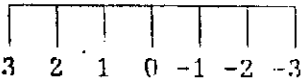
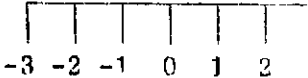
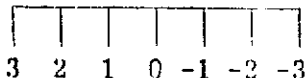
ท่านมีปัญหาหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้าง เนื้อหา ในหลักสูตรเพิ่มเติมอีก หรือไม่
ถ้ามีโปรดระบุ

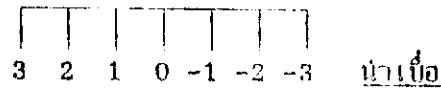
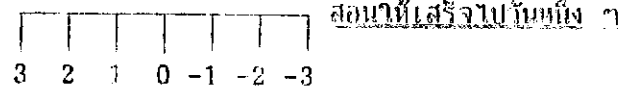
.....

.....

หมวดที่ 3 เกี่ยวกับการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้นักเรียนเพื่อบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหัวข้อต่อไปนี้อย่างไร

1. <u>สอดคล้อง</u>		<u>ขัดแย้ง</u>
กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร		กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. <u>อาศัยความชำนาญเดิม</u>		<u>เตรียมการสอน</u>
สอนโดยเน้นกระบวนการ		สอนโดยเน้นกระบวนการ
<u>ได้ยาก</u>		<u>ได้ง่าย</u>
4. ความแตกต่างระหว่างบุคคล		ความแตกต่างระหว่างบุคคล
<u>ไม่สำคัญ</u>		<u>สำคัญ</u>
5. <u>เนื้อหา</u> ให้นักเรียน		<u>ไม่เนื้อหา</u> ให้นักเรียน
คิดเป็น ท้าเป็น แก้ปัญหาเป็น		คิดเป็น ท้าเป็น แก้ปัญหาเป็น
6. <u>ควรเพิ่ม</u> จำนวนเวลา		<u>ควรลด</u> จำนวนเวลา
ในการสอน		ในการสอน
7. <u>ละเอียด</u> ในการใช้สื่อการสอน		<u>เอาใจใส่</u> ในการใช้สื่อการสอน
8. <u>สอดคล้อง</u>		<u>ขัดแย้ง</u>
กับวัยของผู้เรียน		กับวัยของผู้เรียน

9. นำเสนอ10. พยายามปรับปรุงการสอน

จากข้อ 3 ถ้าท่านมีความคิดเห็นว่า สอนโดยเน้นกระบวนการได้ยาก โปรดบอกถึงสาเหตุ
และแนวทางการแก้ไข

.....
.....
.....
.....
.....

ท่านมีปัญหาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมอีกหรือไม่ถ้ามี
โปรดระบุ

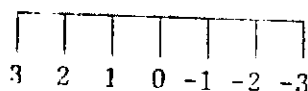
.....
.....
.....

หมวดที่ 4 การวัดผลประเมินผล

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ที่วัดในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การวัดผล สอดคล้อง

จุดประสงค์ของหลักสูตร

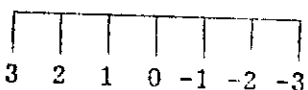

การวัดผล ขัดแย้ง กับ

จุดประสงค์ของหลักสูตร

2. เอาใจใส่ การประเมินผล

ก่อนเรียน

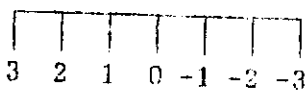

ละเลย การประเมินผล

ก่อนเรียน

3. เอาใจใส่ การประเมินผล

ระหว่างเรียน

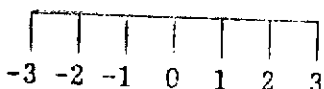

ละเลย การประเมินผล

ระหว่างเรียน

4. ละเลย การประเมินผล

หลังเรียน

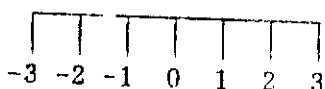
เอาใจใส่ การประเมินผล

หลังเรียน

5. ส่งเสริม ทางด้าน พุทธิสัย

จิตพิสัย ทักษะพิสัย

และ เน้นกระบวนการ น้อย

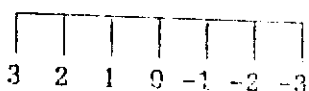
ส่งเสริม ทางด้าน พุทธิสัย

จิตพิสัย ทักษะพิสัย

และ เน้นกระบวนการ มาก

6. ใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง

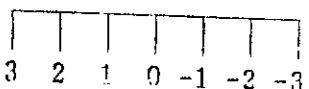
การเรียนการสอน เสมอ

ใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง

การเรียนการสอน บางครั้ง

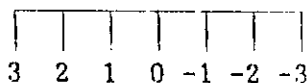
7. สอนซ่อมเสริมเสมอ

สอนซ่อมเสริมบางครั้ง

8. ปฏิบัติตามระเบียบการ

ประเมินผลได้ง่าย

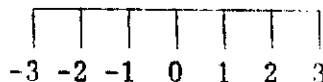
ปฏิบัติตามระเบียบการ

ประเมินผลได้ยาก

9. ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรม

ตามหลักสูตรต้องการ

อยู่ในระดับต่ำ

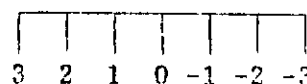
ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรม

ตามหลักสูตรต้องการ

อยู่ในระดับสูง

10. ระเบียบการประเมินผล

ควรยอมรับ

ระเบียบการประเมินผล

ควรปรับปรุง

จากข้อ 8 ถ้าท่านมีความคิดเห็นว่า ปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลได้ง่าย โปรด
ระบุสาเหตุและยกตัวอย่างประกอบ.....

.....

.....

จากข้อ 10 ถ้าท่านมีความคิดเห็นว่า ระเบียบการประเมินผลควรปรับปรุง โปรดเสนอ
แนะว่าควรปรับปรุงอย่างไร.....

.....

.....

ท่านมีปัญหาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล เพิ่มเติมอีกหรือไม่ถ้ามี
โปรดระบุ.....

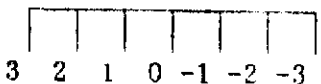
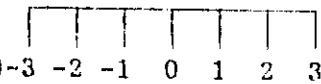
.....

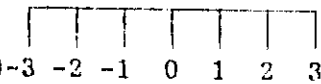
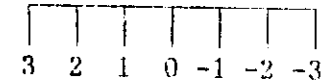
.....

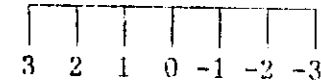
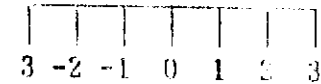
.....

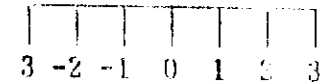
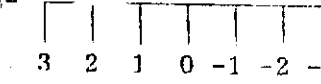
หมวดที่ 5 เกี่ยวกับการบริหารและบริการหลักสูตร

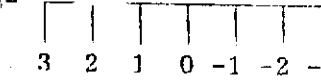
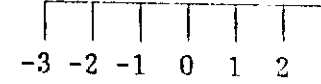
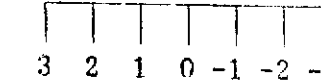
การบริหารและบริการหลักสูตร หมายถึง การบริหารและบริการทางด้านบุคลากร อาคารสถานที่ หนังสือ หลักสูตร คู่มือครู ครูมือหลักสูตร วัสดุประกอบหลักสูตร และการอบรม ให้ความรู้เรื่องหลักสูตรแก่ครู ท่านมีความคิดเห็นและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการบริหารและบริการ หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่อไปนี้อย่างไร

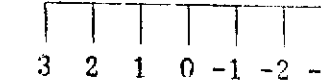
1. ผู้บริหารให้ความสำคัญมาก ผู้บริหารให้ความสำคัญน้อย
2. ผู้บริหารไม่เข้าใจหลักสูตร ผู้บริหารเข้าใจหลักสูตร

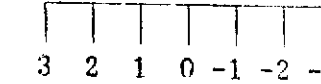
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
3. เอาใจใส่การอบรม ละเลยการอบรม

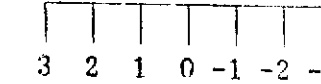
สัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร สัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
4. ส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการ ส่งเสริมขวัญและกำลังใจ

ปฏิบัติงาน อยู่ในระดับต่ำ งานการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับสูง
5. มีหนังสือคู่มือครูและหนังสืออ่าน- ขาดหนังสือคู่มือครูและหนังสือ-

ประกอบ อ่านประกอบ
6. ขาดอุปกรณ์การสอน มีอุปกรณ์การสอน
7. มีการประสานงานระหว่าง มีการประสานงานระหว่าง

ผู้บริหารกับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารกับศึกษานิเทศก์

ในเรื่องการใช้หลักสูตร ในเรื่องการใช้หลักสูตร

อยู่ในระดับสูง อยู่ในระดับต่ำ

แบบทดสอบขั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาวัด วัดชัย ๑

ชื่อ โรงเรียน

อำเภอ จังหวัด

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้ใช้จำนวนข้อสอบ ๕๐ ข้อ นักเรียนต้องทำทุกข้อ
2. เวลาที่ใช้ในการทำแบบทดสอบทั้งสิ้น ๓๐ นาที
3. แต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือก ๔ คำตอบ นักเรียนต้องเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว
4. ในการตอบ ให้นักเรียนขีด ๔ ขีดเลือก ก ข หรือ ค

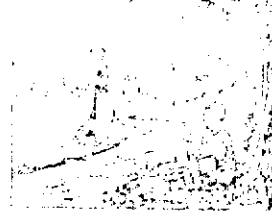
เพื่อตรงกับลักษณะข้อสอบที่ถูกต้องในแบบทดสอบ

1. ทำใบต้องส รมองหัว
 - ก. เพื่อความสวยงาม
 - ข. เพื่อความปลอดภัย
 - ค. เพื่อความแข็งแรง
2. การให้อะไรทำควมสะอาด
 - ก. ขนไก่
 - ข. ไม้กวาด
 - ค. ถังซักผ้า
3. การกวาดใบต้องส รมองหัว
 - ก. เด็ดหัว
 - ข. ขนไก่
 - ค. ขนไก่
4. ขนไก่มีอะไรในใบต้องส
 - ก. ขนไก่
 - ข. ขนไก่
 - ค. ขนไก่

5. การกวาดใบต้องส รมองหัว

ก. ขนไก่

ข. ไม้กวาด

6. ทำไมต้องแปรงฟันหลังรับประทานอาหาร

ก. เพื่อให้ฟันสวย

ข. เพื่อขจัดเศษอาหาร

ค. เพื่อไม่ให้ปากมีกลิ่นเหม็น

7. ภาพใดเป็นการพักผ่อน

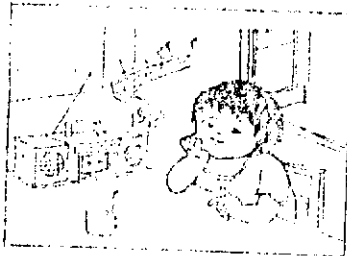
ก.

ข.

ค.

8. ช้างใดถูกต้อง

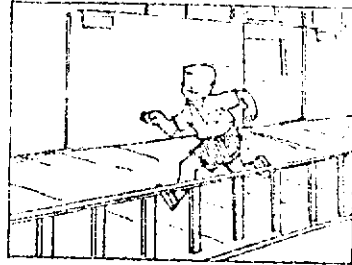
ก. แมลงวันนำเชื้อโรคหวัด

ข. แมลงหวี่นำเชื้อโรคตาแดง

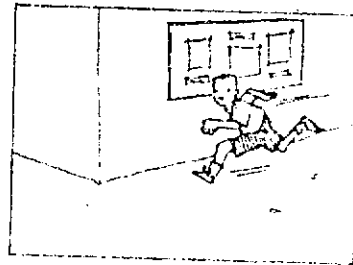
ค. มดกับปลวกนำเชื้อโรคไข้เลือดออก

9. เด็กรูปใดมีโอกาสได้รับอุบัติเหตุบ่อยที่สุด

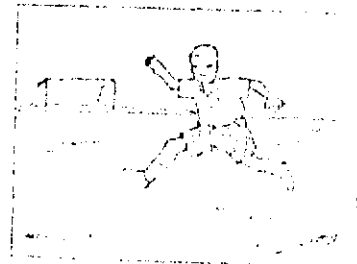
ก.

ข.

ค.

10. มีป้องกันหาคือชุดใด

ก. หมวกปอย ๆ

ข. ไม้ไผ่ขมยาว

ค. ไม้คอกเหล็กกับถนนเป็นแนว

11. ข้อใดแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

ก. มีภาษาใช้หลายภาษา

ข. มีสิ่งปลูกสร้างใหญ่โต

ค. เป็นอิสระไม่ขึ้นกับประเทศอื่น

12. เนื้อเพลงชาติตอนใดแสดงว่า
ชาวไทยยอมเสียชีวิตเพื่อป้องกัน
ชาติ

- ก. เอกภราชจะไม่ให้ใครข่มขี่
- ข. สละเลือดทุกหยาดเป็นชาติพลี
- ค. เถลิงประเทศชาติไทยทวี
มีชัย ชโย

13. ใครทำตามประเพณีไทย

- ก. วันชาติจับมือทักทายกับเพื่อน
- ข. วันชัยไหว้พ่อแม่เมื่อกลับถึง
บ้าน
- ค. วันชนะโบกมือลาฝูงป่าก่อน
กลับบ้าน

14. ในหลวงทรงช่วยเหลือ...ไว้
ชาวนาที่เดือดร้อนเมื่อเกิดภาวะ
อาриพอย่างไรจนทุกวันนี้

- ก. ให้เงินทุน
- ข. แนะนำให้เลี้ยงสัตว์
- ค. จัดให้มีแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น

15. ใครเป็นผู้รักษา...การของ
ชาติไทยให้คงอยู่ตลอดไป

- ก. ทหาร
- ข. ตำรวจ
- ค. ชาวไทยทุกคน

16. ภาพใดเป็นการแต่งกายที่แสดง
ความเป็นไทยได้เด่นชัด

ก.

ข.

ค.

17. สีใดของธงชาติไทยหมายถึง
พระมหากษัตริย์ ชาติ และ ศาสนา
ตามลำดับ

- ก. น้ำเงิน แดง ขาว
- ข. ขาว น้ำเงิน แดง
- ค. แดง ขาว น้ำเงิน

18. ข้อใดเป็นการรักษาความเป็น
ไทยได้ดีที่สุด

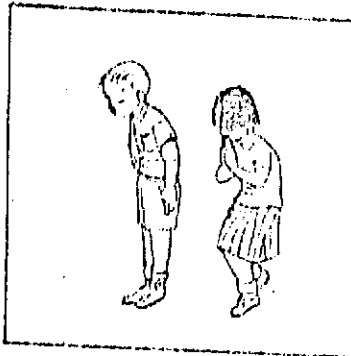
- ก. ฟังเพลงไทย
- ข. ใช้สินค้าไทย
- ค. พูดภาษาไทยให้ถูกต้อง

19. ภาพใดเป็นการแสดงความเคารพ
ในหลวงได้ถูกต้อง

ก.

ข.

ค.

20. จุดประสงค์สำคัญที่ในหลวง
เสด็จต่างจังหวัดคือข้อใด

ก. ตรวจราชการ

ข. ดูแลทุกข์สุขของราษฎร

ค. พักผ่อนส่วนพระองค์

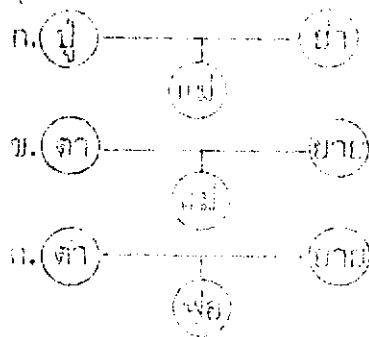
ชื่อ.....นามสกุล.....โรงเรียน.....
อำเภอ.....จังหวัด.....

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบรวมที่ใช้จำนวนข้อรวม 40 ข้อ นักเรียนต้องทำทุกข้อ
2. เวลาที่ใช้ในการทำแบบทดสอบทั้งสิ้น 40 นาที
3. แต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือก 3 ข้อ นักเรียนต้องเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
4. ในกรณีที่ข้อใดให้นักเรียนขีดวงกลมใส่คำตอบที่ใช่

ตัวอย่างข้อสอบที่นักเรียนได้ทำในแบบทดสอบ

1. ประมุขที่ปกครองบ้านเราเรียกว่า
ถูกต้อง

2. สมบัติของครอบครัวที่ดีอย่างไร
จึงจะทำให้ครอบครัวมีความสุข
ได้มากที่สุด

- ก. ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ข. ไม่ทำผิดอะไรต่อกัน
- ค. ทำงานอย่างขยันขันแข็ง

3. เหตุผลข้อใดสมควรซื้อดินสอ
แท่งใหม่

- ก. เพราะมีเพื่อน
- ข. เพราะเพื่อนให้
- ค. เพราะดินสอแท่งนี้ใช้หมดแล้ว

4. ข้อใดเป็นการช่วยเหลือทางกาย
ช่วยเหลือกัน

- ก. ใส่ของวางตามตู้
- ข. ใช้ของที่ละน้อย
- ค. ใช้ของระวังไม่ทำหาย

5. ข้อใดทำงานช่วยเหลือครอบครัว

- ก. ไปทำงานบ้าน
- ข. ไปซื้อของตามห้าง
- ค. ไปดูหนัง

6. ข้อใดเป็นการช่วยเหลือทางใจ
ช่วยเหลือกัน

- ก. ไปดูหนัง
- ข. ไปซื้อของตามห้าง
- ค. ไปดูหนัง

7. ข้อใดเป็นการช่วยเหลือทางใจ
ช่วยเหลือกัน

- ก. ไปดูหนัง
- ข. ไปซื้อของตามห้าง
- ค. ไปดูหนัง

8. หน้าที่ที่สำคัญที่สุดของนักเรียน คือข้อใด
 - ก. ทำแบบฝึกหัดให้เสร็จ
 - ข. รดน้ำต้นไม้ในโรงเรียน
 - ค. ทำความสะอาดห้องเรียน
9. ใครเป็นผู้มีระเบียบวินัย
 - ก. ต้องรดน้ำต้นไม้
 - ข. ดึงเก็บของใต้โต๊ะนำไปมอบครู
 - ค. ต้อยเข้าแถวซื้ออาหารตามลำดับก่อนหลัง
10. ถ้าต้องการที่จะเตะกระดาน แต่ถึงขณะที่มีลูกอยู่ในห้องหายไป นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. วางไว้บนโต๊ะ
 - ข. เก็บไว้ในกระเป๋า
 - ค. วางไว้ตรงที่ถนัดยังขณะ
11. ถ้าเพื่อนบ้านไม่ชอบ นกน้อย จะแนะนำให้ไปไว้ที่ใด
 - ก. ริมเขามะพร้าว
 - ข. ปลายเขามะพร้าว
 - ค. หอพระบางวัดโรงเรียน
12. ใครเป็นผู้ดูแลลูกพี่ลูกน้องคนในหมู่บ้าน
 - ก. ตำรวจ
 - ข. ครูใหญ่
 - ค. ผู้ใหญ่บ้าน
13. ชุมชนจะสงบสุขได้ บุคคลในชุมชนควรมีลักษณะตามข้อใด
 - ก. ทำตามหน้าที่ของตนเอง
 - ข. ทำตามความต้องการของผู้ใด
 - ค. ทำตามความต้องการของตนเอง
14. บุคคลในข้อใดมีหน้าที่คล้ายกันมากที่สุด
 - ก. ทหาร แพทย์
 - ข. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 - ค. ตำรวจ บุรุษไปรษณีย์
15. ข้อใดมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย
 - ก. ลุยโคลนข้ามทางน้ำมกน
 - ข. ขึ้นหรือลงรถเมื่อรถจอดนิ่ง
 - ค. ขึ้นรถนอกถนนนอกตัวรถ
16. ข้อใดเป็นการส่งผ่านได้เร็วที่สุด
 - ก. จดหมาย
 - ข. โทรเลข
 - ค. โทรทัศน์

17. ข้อใดเป็นอาชีพที่ต้องอาศัย
ธรรมชาติมากที่สุด
ก. ประมง
ข. งานช่าง
ค. ค้าขาย	21. ใครมีโอกาสได้รับอันตรายจาก
สัตว์เลื้อยมากที่สุด
ก. อารีให้อาหารไก่
ข. สูดเล่นกับแมว
ค. มานีอาบน้ำให้ลูกสุนัข
18. ลักษณะที่สำคัญที่สุดของคนที่
จะเจริญก้าวหน้าในการประกอบ
อาชีพคืออะไร
ก. ประหยัด
ข. ขยันหมั่นเพียร
ค. มีระเบียบวินัย	22. สัตว์ชนิดใดเป็นตัวอย่างในด้าน
ความสามัคคี
ก. ผึ้ง
ข. ผีเสื้อ
ค. ตีกันแตน
19. ข้อใดเป็นการรักษาความสะอาด
ตามธรรมชาติ
ก. รดน้ำต้นไม้
ข. เติบโตดอกไม้มาใส่แจกัน
ค. นำภาพดอกไม้มาประดับห้อง	23. ข้อใดเป็นสัตว์ที่เลี้ยงไว้ใช้งาน
ทั้งหมด
ก. แมว สุนัข ม้า
ข. วัว เป็ด ช้าง
ค. ลวาย ห่าน หมู
20. ข้อใดเป็นการทำลายธรรมชาติ
มากที่สุด
ก. การตัดต้นไม้
ข. การล่าสัตว์
ค. การเผาป่า	24. หน้าที่สำคัญที่สุดของรากคือ
ข้อใด
ก. เก็บสะสมอาหารไว้ใช้
ข. ช่วยยึดลำต้นให้ติดอยู่กับดิน
ค. ดูดซึมน้ำและแร่ธาตุในดิน

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต บ. 2 ฉบับที่ 2

25. ข้อใดเป็นไม้ประดับทั้งหมด

- ก. โกสน - พญาล่าง
- ข. กุหลาบ - ดาวเรือง
- ค. บานไม่รู้โรย - ชบา

26. ข้อใดจำเป็นสำหรับพืชน้อยที่สุด

- ก. น้ำ
- ข. ปุ๋ย
- ค. อากาศ

27. ข้อใดทำมาจากหิน

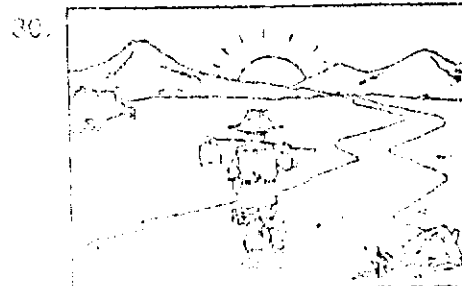
- ก. ครก
- ข. โอ่ง
- ค. กระถาง

28. ดินชนิดใดที่น้ำซึมผ่านได้ยาก

- ก. ดินร่วน
- ข. ดินทราย
- ค. ดินเหนียว

29. ในเวลากลางคืน ดาวเหนือจะให้
ประโยชน์แก่ใครมากที่สุด

- ก. ชาวนา
- ข. ชาวลวน
- ค. ชาวประมง

เวลาจะเป็นเวลาเย็น เวลาเมื่อ
ของดาวเหนือ คือทิศอะไร

- ก. ใต้
- ข. เหนือ
- ค. ตะวันออก

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

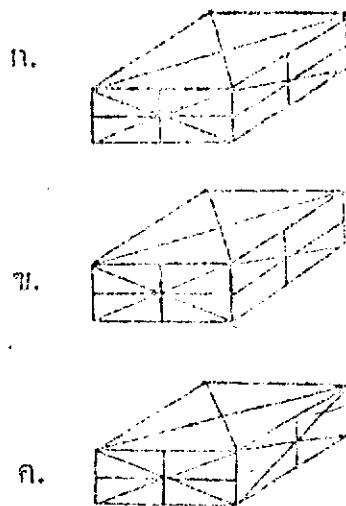
ชื่อ.....เลขที่.....โรงเรียน.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

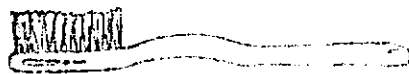
คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวนข้อสอบ 20 ข้อ นักเรียนต้องทำทุกข้อ
2. เวลาที่ใช้ในการทำแบบทดสอบทั้งสิ้น 20 นาที
3. แต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ นักเรียนต้องเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว
4. ในการตอบ ให้นักเรียนขีด × ทับอักษร ก ข หรือ ค ที่ตรงกับข้อที่ถูกต้องในแบบทดสอบ

1. รูปใดต่างจากรูปอื่น

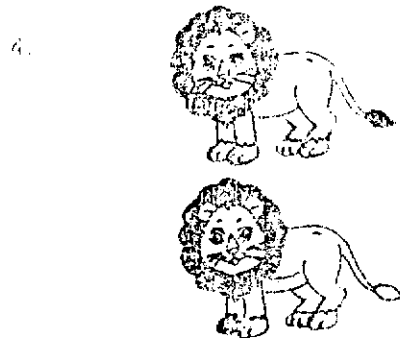
2. แปรงสีฟันอันนี้ยาวเท่าไร

- ก. 5 เซนติเมตร
ข. 7 เซนติเมตร
ค. 9 เซนติเมตร

3. เครื่องมือในข้อใดใช้วัดความสูงของแก้วน้ำได้เหมาะสม

- ก. ไม้บรรทัด
ข. ไม้เมตร
ค. สายวัด

จากรูป สิงโต 2 ตัวนี้แตกต่างกันที่หาง

- ก. 2 แห่ง
ข. 3 แห่ง
ค. 4 แห่ง

5.	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
	เงาะ	ทุเรียน
	มะม่วง	แตงโม
	มังคุด	ส้มป่อย

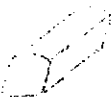
ใช้หลักอะไรในการแบ่งกลุ่มผลไม้

- ก. ขนาด
ข. รสชาติ
ค. รูปทรง

6. ข้อใดไม่มีการเรียงลำดับตามจำนวนด้านถูกต้อง

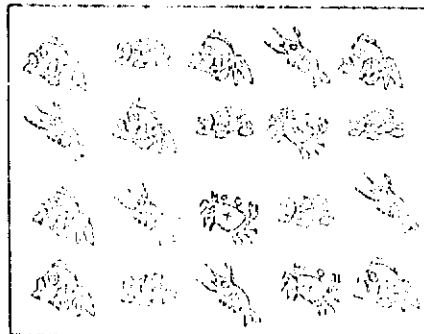
- ก.
ข.
ค.

7. ข้อใดใช้คู่ใดใช้แทนกันได้

- ก. กับ
ข. กับ
ค. กับ

ใช้ภาพข้างล่างนี้ตอบคำถาม

ข้อ 8 ถึงข้อ 10

8. รูปใดมีจำนวนมากที่สุด

- ก.
ข.
ค.

9. รูปใดมีจำนวนเท่ากับ

- ก. กับ
ข. กับ
ค. กับ

10. ข้อใดถูกต้อง

- ก. มากกว่า
ข. น้อยกว่า
ค. มากกว่า

11. ถ้านำแผ่นกระดาษที่เขียนว่า

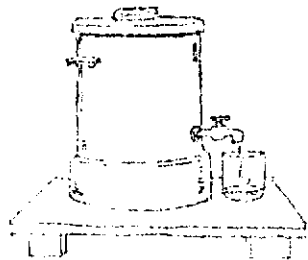
ปลา ไปส่องหน้ากระจกเงา
จะเห็นภาพอย่างไรในกระจก

ก. ปลา

ข. คส

ค. แปลา

12.

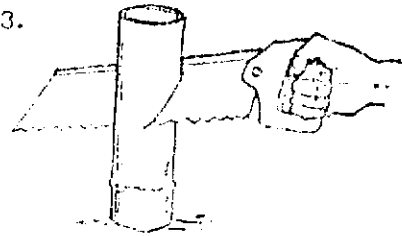
เมื่อวงน้ำ ๑ นาที ได้น้ำในแก้ว
ครึ่งแก้ว ถ้าวงน้ำ ๑ นาที ได้น้ำ
ในแก้วจะหนักอย่างไร

ก.

ข.

ค.

13.

ถ้าตัดแท่งกระบอกดังแสดงใน
ภาพขนาด ภาพรอยตัดจะตรง
กับข้อใด

ก.

ข.

ค.

14.

สุชาติโยกกระดาน
ขึ้นสูงกว่าฐาน
ไถที่สูงที่สุด

ก. ๖ นิ้ว

ข. ๒ รูน

ค. สุชาติ

กลุ่มร่างเสริมประสบการณ์ชีวิต ป. 2 ฉบับที่ 3

15. ผลไม้ชนิดใดเมื่อถูกจะมีผิวสีเหลือง

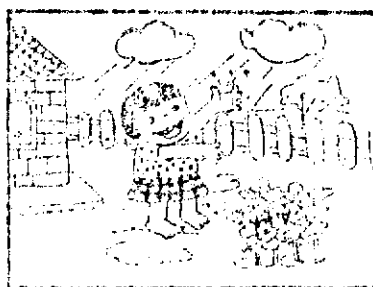
ร. กล้วย

ก. มะม่วง

ข. มะนาว

ค. มะขาม

16.

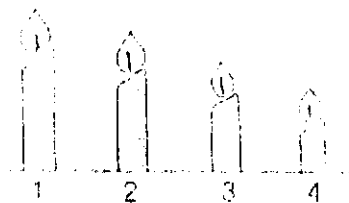
เมื่อผู้หญิงในภาพเปิดวางรู้สึก
อย่างไร

ก. เศร้าใจ

ข. เฉลยใจ

ค. รักแท้

17.

45 นาที ☐ 20 นาที 10 นาที

ถ้าเทียนเล่มที่ 2 จุดได้มานานเท่าไร
จึงจะหมดแท่ง

ก. 25 นาที

ข. 30 นาที

ค. 35 นาที

18. ตารางแสดงเวลาและระยะทาง
ในเครื่องบินจักรยาน

เวลา	ระยะทาง
5 นาที	1 กม.
10 นาที	2 กม.
15 นาที	3 กม.
20 นาที	4 กม.

ถ้าจักรยาน กำลังบินจักรยานได้
ระยะทาง 5 กม. จะใช้เวลานาน
เท่าไร

ก. 20 นาที

ข. 25 นาที

ค. 30 นาที

กลุ่มสาระการเรียนรู้ประถมศึกษาปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓

ฉบับที่ ๓

19.

สถิติจำนวนผู้ใช้บริการห้องสมุด
โรงเรียนแห่งหนึ่ง เดือนมกราคม
มีดังนี้

วันที่ 19 มี 45 คน

วันที่ 26 มี 29 คน

วันที่ 12 มี 32 คน

และวันที่ 5 มี 42 คน

จากข้อความที่กำหนดให้นายมาจัดใหม่ให้เข้าใจง่ายขึ้นได้อย่างไร

ก.

วันที่	จำนวนคน
19	45
12	32
26	29
5	42

ข.

วันที่	จำนวนคน
19	45
5	42
12	32
26	29

ค.

วันที่	จำนวนคน
5	42
12	32
19	45
26	29

กลุ่มรางวัลเตรียมประกวดการมีชีวิต ปี ๒๕๖๒ ปีที่ ๓

20.

นกขบถกินหนอนบนต้นไม้ หนูอยู่ในบ้านกินเศษอาหาร
ส่วนงูอยู่ในดินกินแมลง

จากข้อความที่กำหนดให้ นำมาจัดใหม่ให้เข้าใจง่ายขึ้นได้อย่างไร

ก. นกขบถกินหนอนบนต้นไม้
หนูอยู่ในบ้านกินเศษอาหาร
งูอยู่ในดินกินแมลง

ข.

สัตว์	อาหาร	อาศัย
นก	หนอน	บนต้นไม้
หนู	เศษอาหาร	บ้าน
งู	แมลง	ในดิน

ค.

สัตว์	นก	หนู	งู
อาหาร	หนอน	เศษอาหาร	แมลง
อาศัย	บนต้นไม้	บ้าน	ในดิน

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum \sigma_t^2}{\sigma_x^2} \right)$$

α แทนค่าความเชื่อมั่น

σ_t^2 แทนความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

σ_x^2 แทนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

n แทนจำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งหมด

ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม

$$\alpha = \frac{45}{44} \left(1 - \frac{94.69}{955.47} \right)$$

$$= .9213$$

พระพิฆเนศวรองค์ที่ ๑

ชื่อ นางสาวรัชต์ ชื่อสกุล อุบลขากกร
วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2506
สถานที่เกิด อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 33/5 หมู่ 11 ต.บางระจัน อ.ค่ายบางเจ็ด
จังหวัดสิงห์บุรี 16150
ตำแหน่งเข้าที่ทำงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนวัดทุ่งสุทธาวาส อ.เดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2530 ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ) วิทยาลัยครูเพชรบุรี เอกการประถมศึกษา
พ.ศ. 2537 บริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร เอกการประถมศึกษา

การประเมินผลหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2

บทคัดย่อ

ของ

สุรางค์ ฐนบุษากะ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาการศึกษา

เมษายน 2533

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ประเมินผลสภาพความเป็นเลิศทางการศึกษาของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การบริหารและการบริการหลักสูตร และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบการประเมินผลหลักสูตร ของครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกัน 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตตามขนาดของโรงเรียน 4) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่เรียนจากครูที่ประเมินผลหลักสูตรสูงกับต่ำ

กลุ่มตัวอย่าง คือโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยจำนวนเป็น 4 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก จำนวน 92 โรงเรียน ได้ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 92 คน นักเรียน 2011 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการประเมินผลหลักสูตร และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทั้งหมด 3 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (one-way Classification)

★ ผลการศึกษาพบว่า

การประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเชิงนิมิต (Positive) ในระดับปานกลาง ส่วนแนวคิดในการบริหารและบริการหลักสูตรครูผู้สอนมีความคิดเห็นเชิงนิมิต (Positive) ในระดับต่ำ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน ประเมินผลหลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีวุฒิต่างกันจะเป็นผลหลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก

โรงเรียนขนาดกลางมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดเล็กน้อย นัก
เรียนที่เรียนจากครูที่ประเมินผลดีที่สุดสูงกับค่าที่เฉลี่ยของผลการเรียนแตกต่างเล็กน้อย จึงได้
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยได้เรียนที่เรียนจากครูที่ประเมินผลดีที่สุดสูง มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากครูที่ประเมินผลดีที่สุดต่ำ

AN EVALUATION OF PRIMARY EDUCATION CURRICULUM OF B.E. 2524

(REVISED B.E. 2533) ON LIFE EXPERIENCE

FOR PRATHOM SUKSA 11

AN ABSTRACT

BY

SURANG THOOPBUCHAPRON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Primary Education
at Srinakharinwirot University

April 1994

The purpose of this study was to evaluate on life experience curriculum in six main areas, Curriculum objectives, curriculum Contents and activities, instructional methodologie, curriculum administration and services and Student's achievement to compare between teachers who had different experiences and degrees, to Compare students' achievements from four school sizes, and to compare students' achievements under teachers who evaluated the curriculum with high and low levels.

Stratified random sampling was used to select the elementary schools in Suphanburi province. The schools were classified in accordance to the numbers of students in to four groups ; big, medium, small, and the smallest. The sample consisted of 92 schools, 2041 students and 92 teachers. The data were analyzed by using t-test and one-way Anova. Duncan procedure was used to detect the difference between subgroups if the F-test was found to be significant.

The results of evaluation indicated that on the objectives, contents, teaching and learning activities, and measurement and evaluation were in the positive medium level, while on the administrative and services of the curriculum were in the positive low level. Students achievement was in the medium level. In comparison between of teachers different experiences, their opinions on evaluation of the curriculum were not statistically difference at .05 level, Opinions of teachers with different academic levels were statistically difference at .001 level. Students from different sizes of schools had different achievement with .001 level of significant : the large schools had higher achievement than the small and very small,

schools ; also the medium size schools had higher achievement than small and very small schools. According to students who taught by teachers of different opinions, the students' achievement was also found to be different at .001 level of significant. Students taught by teachers of high opinions had higher achievement than students taught by teachers of low opinions on curriculum evaluation.